A°. 1862. N°. 41. Zaturdag 24 Mei. Elfde Jaargang.

JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERL.-INDIE.

Abonnementsprijs per half jaar.
Voor *Batavia* . . . . ƒ 12,50.
" *Java* . . . . " 15,—.
" de *Buitenbezittingen* . . . . . " 17,50.
" *Nederland* . . . . " 22,50.
De betaling geschiedt vooruit — Brieven franco.

Hoofd-Bureau: te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; Agenten: te *Samarang*, DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija*, LE ROY & Co.; te *Pasoeroean*, WEIJERMANS & Co.; te *Cheribon*, BLOK & Co.; te *Tagal*, Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT; te *Madioen*, C. A. VAN DER VOORT; te *Amboina*, A. HARMSEN; te *Makassar*, W. EEKHOUT & Co., en voor *Nederland*, J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te *Amsterdam*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

Prijs der Advertentiën.
Voor de vijf woorden . . . . ƒ 0,50.
" idem bij eerste of meerdere herhaling " 0,25.
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentiën voor de Mail-Editie dezelfde prijs.
Inzending der Advertentiën op den dag der uitgave vóór 12 uur.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

Sluiting der Mail, op Zaturdag den 31sten Mei.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:

A. H. LAMMERS
met
H. L. HECHT,
weduwe *A. A. Gossow.*

BATAVIA, 23 Mei 1862. (1783)
Eenige Kennisgeving.

Bevallen van eene DOCHTER, *M. J. E. van den Broek, Wijnmalen*

AMSTERDAM, 2 Maart 1862. (1738)

Overleden *M. J. E. Wijnmalen*, geliefde echtgenoot van

(1739) W. J. VAN DEN BROEK.
AMSTERDAM, 8 Maart 1862.

Bevallen van eenen ZOON, *H. A. Hoogeveen*, Echtgenoot van

L. W. C. KEUCHENIUS.
BATAVIA, 19 Mei 1862. (1728)

Died on the 11th January last, on board the »*Eliza Thornton*," from Batavia to London, *Ernest*, eldest son of

(1724) W. T. MARTEN.

Died at *Soekalila*, *Cheribon*, on the 17th inst. our daughter, *Josephina*, *Albertina*, aged 7½ years.

A. LAWSON.
M. LAWSON.
(1731) *Le Roy.*

VENDUTIE

op Maandag 26 Mei 1862,

wegens vertrek, ten huize van den WelEdelGeb. Heer

Jhr. L. A. N. Ridder de Stuers,

***Berg Tanah-Abang*, door**

CASSALETTE & Co.,

van ZEdGeb. ***GEHEELEN INBOEDEL*,**

bestaande uit:

grootendeels MAHONIJHOUTEN MEUBELS, een Kinder AMEUBLEMENT. enz., enz. Fraai Fransch PORCELEIN en CRISTALWERK, 1 Chineesch Porcelein TAFELSERVIES, mooi ZILVERWERK, enz., enz.

Verder:

EUROPESCHE RIJTUIGEN, waaronder een gemakkelijken en ligte REISWAGEN, beste kwaliteit ENGELSCHE TUIGEN en ZADELS, Sydny en andere WAGENPAARDEN, een Arabische Hengst RIJPAARD, melkgevende KOEIJEN, enz., enz.

Zondag te voren den 25sten voor een ieder te bezigtigen. (1766)

VENDUTIE

op Dingsdag, den 27 Mei 1862,

voor het Commissiehuis van

***Van Riet & Wijnveldt*,**

van:

diverse Lijnwaden,

Borduurwol in dozen, Propatria Papier. Schilderijen, Spiegels- en Vergulde Lijsten,

Glaswerk, Provisien en Dranken, etc. (1740)

Op de Vendutie

van DINGSDAG 27 dezer bij

Van Riet & Wijnveldt,

zal nog worden verkocht-

G & S 1975. 1 kist 100 stel TAFELMESSEN.
2071. 1 do. 300 dz. do.
2072. 1 do. 400 dz. do.
2073|76. 4 kisten à 100 pak SPELDEN, allen beschadigd gelost uit het Oldenburgsch Schip ***Aeolus***, komende van Liverpool.
360 manden à 2 dzn. HOLLANDSCH BIER.
21222. 1 kist GALANTERIEN.
21. 1 » 12 SPIEGELS.
101 stuks ZIJDEN LINT.
en
voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan.
100, 101, 103. 104. 4 Balen GOENIE ZAKKEN à 600 Stuks,
C, V & Z. 4 do. do. do. 250 »
en 28 Pakken do. do. 25 »

K. P. 12/2. Vaten SPEK,

beschadigd gelost uit het Ned. Schip ***Makassar***, Kapt. RIP. (1800)

VENDUTIE

op Dingsdag, 27 Mei 1862,

***wegens vertrek*,**

ten huize van den Heer ***T. B. Ihnen***,

nabij het *Kerkhof*, door

Gebrs. ROSELJE EN Co.,

van eenen netten INBOEDEL, waarvan bijzonder melding verdienen:

een zeer fraai massief Mah. LEDIKANT.
een AMEUBLEMENT met paardenhaar bekleed.
een EBBENHOUTEN do. met rood Velours.
SCHILDERIJEN in Olieverf.
Eene zoo goed als nieuwe PIANINO van *Berden*,
een SPEELKLOK, goedloopende WAGENPAARDEN, een goed gedresseerd DAMES-RIJPAARD, 1 MILORD, 1 HANDWAGEN, eene fraaije collectie BLOEMEN, eenige BUFFELS, 6 melkgevende KOEBEESTEN, enz.
ZONDAG te voren te bezigtigen. (1751)

VENDUTIE

op Dingsdag 27 Mei, des avonds ten 8 ure, in de Harmonie,

van eene

fraaije verzameling BOEKWERKEN,

waaronder belangrijke over Regtsgeleerdheid, Natuur-, Schei- en Krijgskunde, Fransche Romans, benevens eene collectie PARTITUREN van beroemde Opera's voor Piano en Zang.

(1793) LANGE EN Co.

VENDUTIE

op Woensdag, *den* 28 *Mei* 1862,

voor het Commissiehuis van

CASSALETTE & CO.,

van

Lijnwaden, Chits, Gordijngoed,

Neteldoek, Heerenhemden, kant en blonde.

2 kisten fraai SPEELGOED,
6 " GALANTERIEWAREN,
Engelsche hang en Muurlampen,
1 kist PETTEN,
1 " Italiaansche STROOHOEDEN,
enz., enz., (1761)

Op de Vendutie

van Woensdag 28 dezer,

zullen nog worden verkocht:

16 oxh. WIJN,
75 mandjes RHIJNWIJN.
1 kist Kinder SARONGS.

(1803) CASSALETTE & Co.

Op de Vendutie

van Woensdag den 28 dezer zullen nog worden verkocht:

17 kisten @ 1 doz: fijne wijn, als: St. Julien, Paulliac enz.,
3 " " 4 " id. Médoc

Deze wijn is puik en zeer aantebevelen: geschiedende de verkoop derzelve alléén, uithoofde de kisten uitwendig door zeewater zijn beschadigd.

(1791) CASSALETTE & Co.

VENDUTIE

op Vrijdag, den 30sten Mei,

voor het Commissiehuis van

J. SPEET,

***van Diverse Lijnwaden*,**

CHITZEN; Fransche MADAPOLLAMS aan stukken van 85 El, BOTER V. D. L., BOTER in vaten van 80 pond, Witte SUIKER in Mandjes; voor huisselijk gebruik,

Persisch Rozen water,

***en ten Elf ure*:**

EEN STUK GROND met Een Bamboezen huis, gelegen in Gang ***Trate***, Blok O, het 7de Deel, verponding No. 2697, het ERF is langs de Noordzijde 18 Roeden en 10 Voeten.

EEN ERF bebouwd met Een Steenen Woonhuis met Pannen gedekt, benevens 24 Steenen Pedakken, met Pannen gedekt, alles gelegen in de **Volkrijkste Buurt** van ***Molenvliet West***, Blok M, het 4de Deel, verponding No. 5245, en Getaxeerde waarde ***ƒ 8000.—***

(1777)

VENDUTIE

op Vrijdag, 30 Mei 1862, des voormiddags na 11 ure precies.

zal voor het Commissiehuis van

J. Speet,

qq. de Chinesche Vrouw ***Mo Ingnio***, weduwe van den Chinees ***Tan Oeijpien***, worden verkocht:

EEN ERF, bebouwd met een Steenen woonhuis, benevens vier-en-twintig Steenen Pedakken, allen met Pannen gedekt, Buurt of Wijk MOLENVLIET West, Westerveld, Blok M, Deel 4, No. 268, verpondings-Nummer 5245, getaxeerd op ƒ 8.000.—. (1776)

VERKOOP BIJ INSCHRIJVING.

Onder nadere goedkeuring van het Gouvernement zullen de Ondergeteekenden voor rekening van belanghebbenden,

op den 30sten Mei e.k. des morgens ten 10 ure,

bij inschrijving met geslotene billetten en behoudens nadere toewijzing verkoopen:

de gunstig bekende, nieuw gevestigde en modern ingerigte Suikeronderneming

„DELANGOE,"

met deszelfs compleete Inventaris, gelegen in de Residentie ***Soerakarta***,

werkende met vacuum en eene uitgestrektheid hebbende van ***1660 bouws*** met ruime gelegenheid tot verdere uitbreiding, terwijl de huurregten van 20 jaren en één jaar Alip zijn aangevangen van en met het loopende jaar.

Deze verkoop zal tweeledig plaats vinden, namentlijk:

a. met inbegrip van de nu bijzonder gunstig te veld staande Suikerriet-aanplant van ruim 600 opgemeten Bouws.

b. zonder deze aanplant, welke alsdan door en voor rekening van den tegenwoordigen belanghebbende op de onderneming zal moeten afgewerkt worden en ten zijnen voordeele blijft.

Informatien, beschrijving en nadere voorwaarden zullen bij de Ondergeteekenden, zoowel als bij hunne FIRMA'S te ***Batavia*** en ***Soerabaija*** verkrijgbaar zijn, alsook plaatselijk bij den Administrateur.

Gegadigden gelieven tijdig hunne billetten, welke onder geheimhouding op voormelden uur en dag zullen geopend worden, bij de Ondergeteekenden in te dienen en dezelven te doen bevatten:

1e. de door UEd. te stellen koopsom sub *a* of *b*.
2e. de wijze waarop dezelve zal worden voldaan en
3e. de namen der borgen bij eene gedeeltelijke voldoening der koopsom in termijnen, met vermelding der vervaltijden en daarop te vergoeden rente.

(1710) B. KOPERSMIT EN Co. q. q.
SAMARANG, 1 Mei 1862.

Vrijdag 30 Mei aanstaande,

zullen de Ondergeteekenden, op last van de Bataviasche Weeskamer, in het Lokaal genaamd

TOKO ESMIOL,

op RIJSWIJK,

zonder Reserve VERKOOPEN, de aldaar aanwezige Goederen, bestaande in eene belangrijke partij

PROVISIEN EN DRANKEN,

Champignons, Truffels, Petits Pois, Sardijntjes, Engelsche Soepen, Olijven, Sausen, Hollandsche Groenten, Vleeschen en Gevogelten in Blik, Zwezerikken, Gedroogde Appelen en Peeren, Koek in blik, Geconfijte Snippers, Succade, Gember, Geleijen, Pruimen d'Enten, Japansche Soija, Vruchten op Water en Brandewijn, Ananassen op Water, Tafelwijnen en Amandelen; en eene groote partij ***SUIKERWERK*** in Stopflesschen van het fijnste soort.

Champagne, Bordeaux, Bourgogne en Hermitage Wijnen, Hollandsche en Fransche Likeuren, Marasquin, Siropen, Absinthe, Roode Genever, en eene groote partij **echt Beijersch BIER** uit ***Kitzingen.***

Alle deze Provisiën zijn versch, en de Dranken van uitmuntende kwaliteit.

Voorts:

***Zes Prachtige Tafel Carcel-Lampen*,**

te ***Parijs*** op Japansehe Vazen van het grootste soort gemonteerd. brandende Twaalf uren; het binnenwerk geheel van Koper is buitengemeen Soliede.

Een Fransch Porcelein Eet- en Dessert Servies.

Een zeer schoon **PLATEAU**, bestaande uit drie stukken, een Middenstuk met Luster en Bouquetten. Etagère en Bronzen voorwerpen, GLASWERK, Wijn-, Rhijnwijn-, Champagne-, Vinger- en Illumineerglazen, Een Party **Fransch Kinderspeelgoed**, Kroonen, Hanglampen, Ledikanten, Knapen, Wasch- en Schrijftafels, Schutsels, enz. Een BENDIJ en twee PAARDEN.

Voorts:

Het TOKO-MEUBILAIR,

bestaande uit groote Winkelkasten, Stellingen Koperen, Weegschaal, Toonbanken, Tafels en Stoelen. Alsmede de Compleete inrigting voor eene

RAFFINADERIJ,

Kok-, Brood- en Suikerbakkers affaire.

Wegens de menigvuldige kavelingen zal de Vendutie precies ten 9 ure beginnen.

(1784) VAN DEN BIESEN & MODDERMAN.

Op de Vendutie

van Woensdag den 28 dezer,

bij

CASSALETTE & Co.

zullen alsmede worden verkocht:

2000 ijd.s Schilderijlijsten,
6 groote Spiegels in vergulde lijsten,
100 riem Propatria Papier
en
1 kist Kinderboekjes.

(1799)

VENDUTIE

op Woensdag den 28sten Mei,

voor het Winkelhuis van den Chineschen handelaar

Jap Tjoen, op *Pintoe Ketjiel*,

door

J. SPEET,

van PAARDEN, BENDIES, IJZERWERKEN, GLASWERK, en eene menigte andere ARTIKELEN. (1743)

Op Vrijdag 30 Mei,

zal nog zonder reserve worden verkocht:

een factuur prachtige Parijsche Pendules.
Prachtige Tafelkleeden.
Een nieuwe Bendie.
150 Reaal zilveren Lepels en Vorken.

(1790) VAN DEN BIESEN EN MODDERMAN.

Executoriale Verkoop.

In Naam des Konings!

Op Zaturdag den 31 Mei aanstaande,

des morgens ten 10 ure,

zal op hier onder te vermelden plaats door mij deurwaarder, middels het Vendu-Departement alhier, publiek worden verkocht, de aan

J. C. A. Simon Thomas,

en diens Echtgenoot **C. GEHNE,**

toebehoorende en bij wege van executie in hunne woning op ***Parapattan*** in beslag genomen roerende goederen en zulks alles ten behoeve hunner

bekende Crediteuren.

De Deurwaarder voornoemd,

(1775) J. F. STEPHAN.

VENDUTIE

op Maandag den 2den Junij 1862,

ten huize van den Heer

J. FAES, in *Gang Ketapang*,

door

CASSALETTE & Co.,

van eenen goed onderhouden

***INBOEDEL*,**

bestaande uit MASSIEF MAHONIJHOUTEN MEUBELEN, waaronder een AMEUBLEMENT voor Salon met bruin Marokijn Leder, en een voor BOUDOIR met Velours d'Utrecht, Ronde en Ovale TAFELS met Marmerbladen, CONSOLES, SPEELTAFELS. bijzonder fraaije BISCUIT BEELDEN met Supports, groote Marmeren VAZEN op Piedestal, Spiegels en Schilderen, Kroon-, Hang- en Tafellampen, MAHONIJHOUTEN Kasten, Etenstafel voor 24 Personen, 1 IJskist, Porcelein- en Glaswerk, enz.

zoo goed als nieuwe Rijtuigen, als,

1 MYLORD, 1 PALANKIJN, 1 HANDWAGEN, 1 Amer. HANDCHAIS, 1 KINDERWAGEN met 2 Paarden en Tuig, 3 spannen goedgedresseerde WAGENPAARDEN, 1 goed gedresseerd Sandelwood RIJPAARD, hoog 4 vt. 1 dm., TUIGEN met Pleet gemonteerd, ZADELS, STALGEREEDSCHAPPEN, ENZ.

Verder:

3 KOEIJEN met KALVEREN, BLOEMEN in Potten enz
ZONDAG den 1sten Junij te bezigtigen.
Geene bijgebragte goederen worden aangenomen.

(1759)

VENDUTIE

op Vrijdag, 3den Junij 1862,

voor het Sterfhuis van

C. DANIELS, op de Voorrij:

***van Preciosa's*,**

Goud- en Zilverwerken, Glazen, Aardewerk, Japansche Martevanen

en hetgeen verder zal worden te voorschijn gebragt.

(1780)

Op Woensdag den 4den Junij 1862, zullen de ondergeteekenden op last van den Britschen Consul, publiek verkoopen:

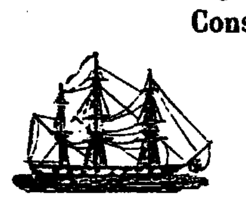

het Engelsch Schip

DIANA,

Kapitein **KYLE**.

groot **520 gemeten Lasten**, met deszelfs volledigen Inventaris.

Het Schip is gedeeltelijk van **Mahoniehout** gebouwd.

(1804) JOHN PRYCE & Co.

Op eenen nader te bepalen dag in den loop der volgende Maand, zullen de ondergeteekenden op Publieke Vendutie verkoopen, circa:

300 Picols BILLITON TIN.

(1757) JOHN PRYCE & Co.

Op den 2den Julij a.s.

zal door de Ondergeteekenden worden uitbesteed

de levering van Dranken voor het jaar 1863

ten behoeve der Mil. Kantine te *Willem I*, liggende de voorwaarden ter lezing ten bureele der Militaire Kommandanten te *Batavia*, *Samarang*, *Soerabaija* en te *Willem I*.

De Commissarissen der Mil. Kantine:
A. A. G. FRAPPIER.
(1726) W. H. VAN DE POL.

De Vogelnesten

van het Land *Klappa Noengal*, zullen in de eerste helft van Junij, bij publieke Vendutie worden verkocht.

ARNOLD EN ZONEN.

BATAVIA, 10 Mei 1862. (1767)

---

v. Walchren & v. Dorp,

HANDEL-. TOKO- EN COMMISSIEHUIS.

ROODE BORDEAUX WIJNEN op fust en in kisten afgetapt.
Fijne Roode en Witte BORDEAUX WIJNEN.
BOURGOGNE WIJNEN.
Fijne en Ordinaire RHIJN- en MOESELWIJNEN.
Roode PORTWIJN op fust en op flesschen.
Witte Idem op flesschen.
Fijne en Ordinaire MADEIRA en TENERIFFE WIJNEN op fust en op flesschen.
Prima en Ordinaire CHAMPAGNE WIJNEN.
Holl. BIER, Eng. BIER, Bayersch BIER } in soorten, op fust en op flesschen.
Fijne en Ordinaire Fransche COGNAC op fust en op flesschen.
Bessen GENEVER; Genever A.V.H. en andere goede merken.
Onvervalscht SELTERSWATER.
Hollandsche, Fransche, Engelsche, Duitsche } PROVISIEN in BLIK, enz.
GESLAGT in flesschen en vaatjes.
Gezouten RUNDVLEESCH in vaatjes.
Gerookte OSSENMUISJES en SAUCIJS DE BOULOGNE in blik.
Gerookt VLEESCH en HAMMEN.
Diverse soorten KAZEN.
Diverse merken BOTER.
MANDARIJN GEMBER.
KOEK, BANKET, SUIKERWERK en GEDROOGDE VRUCHTEN.
Poeder- en andere CHOCOLAAD, JAMS, MOSTARD, ZUREN, GENUAOLIE, AZIJN, etc.
SPIEGELS en SCHILDERIJEN.
Eng. HANG-, TAFEL-, MUUR- en KANTOORLAMPEN.
PORCELEIN-, GLAS- en AARDEWERK
TAFEL- en RIJTUIGKAARSEN.
TAFELGOED in stellen, HANDDOEKGOED, DAMAST, TAFELKLEEDEN, TOILINET in soorten.
Divers PLEETWERK
Berlijnsch-zilveren LEPELS en VORKEN in stellen.
Eng. TAFELMESSEN in stellen. (1772)
Manila- en Havana SIGAREN in soorten.
BIJOUTERIEN, PARFUMERIEN en GALANTERIEN.

W. J. OLLAND,

Chronometer en Horologiemaker, Noordwijk.

Door kwitering van Handel in

Goud-, Zilver- en Pleetwerken,

worden die Artikelen tegen Fabriek prijzen, van de hand gezet. (1733)

Per *Giscours* wederom ontvangen:

de reeds zoo gunstig bekende

COGNAC in drie soorten,

BORDEAUX WIJNEN,

als:

MARGAUX.
ST. ESTEPHE,
BARSAC.

alles van het merk *A. C. Godard & Co.* te *Cognac.*

(1756) VAN WALCHREN & VAN DORP.

Par le Navire Français *le Giscours.*

Soieries de toutes sortes,

ARTICLES NOUVEAUTÉ

pour Modistes et Tailleurs, Mercerie, Passementerie, Rubans, Flanelle de Couleur, Jouets, Poupées, Tableaux, Gravures, Orgues de Salon, Piano's, Porcelaines, Sellerie, Venoterie.

PETITS APPAREILS pour faire la Glace.

Fruits au Jus, à l'Eau de Vie, Morilles à l'Eau de Vie, Conserves assorties, Pâtés de foie gras truffés (foie Gras Truffées de *Henry*), Petits pois, Sardines, Prunes d'Ente, Fromages de *Gruyère*, etc., etc.

Vins de Bourgogne, Chambertin, Nuits, Volnay, Romanie, Hermitage de la marque *Monier de la Sizerane.*

COGNAC (*Otard Dupuy & Co.*)

Rob quinine et Vin de quinium,

etc., etc., etc.

(1742) L. PLATON & Co.

ONTVANGEN

per SONORA van Boston:

OHIO EN BRANDYWINE RIVER MEEL,

in $^1/_2$ en $^1/_1$ vaten,

in Entrepôt en Consumptie.

Puike Hammen in vaten,

van 300 ponden.

WATER CRACKERS, in halve en heele Blikken.
FARINA in PAKJES, van 1 Pond.

BOTER in IJS.

PILOT BROOD in Entrepot en Consumtie.
EXTRA MESS BEEF in idem idem.

Split Peas.

VERSCHE VRUCHTEN IN BLIK, Geconserveerd in derzelve eigen Sappen, als:
PERZIKKEN, VIJGEN en KWEE PEEREN, PRUIMEN, KERSEN, ANANASSEN.

Versche Lobsters (Kreeften) in blik.

JAMS en JELLIS van Aardbezien: FRAMBOZEN en PRUIMEN.

Pepper Sauce.

Extra fraai en deugzame MUUR- en SCHEEPSKLOKKEN en andere soorten, loopende 1 Maand, 14 en 8 dagen met Slagwerk en Wekkers.

Fijne Oakwood, Walnut, Heywood, STOELEN als:

MEDIUM YORK ROCKING, CRICKET, RUSELL, DAMES en PATENT WIPSTOELEN.

Medaillons Têtes-à-Têtes SOPHA'S.

LIBRARY: EVERET BUREAUX, GEBOGEN ARM-, BRACE ARM-, ROTARY DINING ROOM- en DAMES-STOELEN.

IDEM GARIBALDI en DIVERSE SALON STOELEN

IJzeren Fornuizen voor Keukens met toebehooren en Keukengereedschappen.

Kinder Wagentjes.

MECANIEK SPEELGOED, LOCOMOTIVEN, BENDIES, PAARDEN, OMNIBUSSEN.

OLIE-, GAS-, KROON-, HANG- en TAFELLAMPEN.

IJSKANNEN, van Verzilverd Brittannia Metaal.

Eene bijzonder ligte HANDWAGEN, op 4 Wielen.

AROMATIE SCHIEDAM SNAPPS.
STOUGHTON BITTER.

Wagentuigen voor 1 en 2 Paarden,

voor Americaansche WAGENTJES.

Eene elegante kist met

Timmermansgereedschappen,

bevattende tevens alle Gereedschappen door Ingenieurs en Modelmakers benoodigdheden

van **f 650.—** waarde.

EENE AANZIENLIJKE PARTIJ GREENE PLANKEN, van 1 duim dikte.

Voorts:

de in Noord-Amerika algemeen in gebruik zijnde **MEDICIJNEN.**

Doctor's Perry Paine KILLER.
TRICOPHEROUS voor Dames Toilet (overtreffende Macassar Olie).
Doctor's D. Jaine FAMILY-MEDICINES en HAARMIDDELEN, zoowel om het haar te conserveren als om hetzelve te kleuren en te verwen.

(1781) VAN DEN ABEELEN & Co.

PUIKE GEMBER,

bij

(1802) VAN WALCHREN en VAN DORP.

CHINESCHE FICHES

EN

JAPANSCHE OMBRE-DOOZEN.

Bij

(1787) WINSSER, DE LANGE EN Co.

SAMARANGSCHE BESCHUIT.

(1805) VAN DEN ABEELEN & Co.

De ondergeteekenden ontvingen dezer dagen ter verkoop:

Een keurig assortiment

PARIJSCHE GOEDEREN,

bestaande uit:

Prachtige STOLPEN voor Boudoir.
PRESENT-GLAZEN.
FLACONS en GLAZEN.
ODEURKISTJES.

Een en ander bijzonder geschikt voor Cadeaux.

Voorts:

BALLONS voor Moderat. Lampen,

van verschillende vorm.

Kinderwagentjes.
Mechanieke Paarden.

(1753) Gebrs. ROSELJE & Co.

W. J. OLLAND,

CHRONOMETER en HOROLOGIEMAKER

Noordwijk.

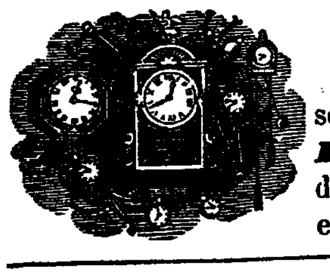

Steeds ruim voorzien van alle soorten **Gouden- en Zilveren Horologiën**, belast zich voortdurend met Reparatiën van UURen SPEELWERKEN. (1732)

Wasdoek voor Tafelbekleeding

effen & gefigureerd.

Op nieuw verkrijgbaar

bij

(1752) GEBRS. ROSELJE & Co.

Per *Augusta Maij:*

FIJN CREPÉ KRUID,

in blikken van Een half en Een Pond,

bij partij en in detail verkrijgbaar bij

(1773) VAN WALCHREN EN VAN DORP.

Per Columbine:

Mandarijn Gember.

B. K.

S. B. VAN KLEEFF & CO.

PRESERVED GINGER

QUANGCHONG.

f 24.— per kist.

100 kisten. (1785)

Wederom Ontvangen:

eene bezending der gunstig bekende

FLANELLEN HEMDEN.

Bij

(1754) GEBRS. ROSELJE & Co.

Op Nieuw Ontvangen:

met *le Giscours*,

Medoc St. Julien Finke & Co.,

of heele en halve flesschen,

(1792) VAN WALCHREN VAN DORP.

Ontvangen:

Turksche katoenen en Linnen Handoeken

in soorten.

Bij

(1798) JOHN PRYCE & Co.

Op nieuw ontvangen

een partijtje

HOLLANDSCHE DAHLIA-BOLLEN,

prachtige kleuren.

Bij

(1755) WINSSER, DE LANGE & Co.

BRANDON & Co.

hebben ontvangen:

Eene groote partij NIEUWE CASTOREN HOEDEN, waaronder Model

CASQUES.

Bijzonder fraaije

ZIJDEN FOELARS,

Zwarte en Gecouleerde COLS, HEMDEN, SCHOTSCH PLAYDS,

Gecouleurde FLANEL voor Jassen,

MAIL-KOFFERS, REISZAKKEN EN COURIER-TASSEN.

Nog voorradig puike HAVANA SIGAREN @ *f* 6.— de 100 stuks, Comptant. (1794)

Prima qualiteit echt Engelsche

WAGENTUIGEN,

voor 4 en 2 Paarden met PLEET GEMONTEERD, dito dito BENDIETUIGEN, Engelsche ZADELS in soorten.

(1782) VAN DEN ABEELEN & Co.

GUANO.

Ter opruiming van den nog in de pakhuizen van de FACTORIJ DER NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ te *Batavia* en te *Samarang* aanwezigen voorraad van **PERUVIAANSCHE GUANO**, is de verkoopprijs van **f 11.70** per pikol teruggebragt op **f 8,50** per pikol, en voor partijen boven de honderd pikols op **f 8.**— per pikol. (1711)

PHOTOGRAPHISCH ATELIER

RIJSWIJK.

VAN

WALTER WOODBURY.

Dagelijks geopend van half acht tot tien uur. (1712)

SINDOR-HOUT.

Daar het moeijelijk is aan de vele aanvragen om prijs-couranten te voldoen wordt bij deze bekend gemaakt, dat het Sindor-Hout voorloopig nog verkocht wordt tegen den prijs bepaald in het gouvernements-tarief staatsblad 1843 No. 16, dus minder dan de helft van den tegenwoordigen prijs van het Djatti-Hout.

Genoemd tarief is verkrijgbaar ter lands drukkerij alhier.

Bestellingen worden tot 1sten Junij aangenomen door den ondergeteekenden in het Java-Hôtel en voortdurend door den Heer W. J. BEIJNON.

(1758) L. BRAS, *Houtkooper.*

Commissiehuis van J. SPEET.

Bij den Ondergeteekenden zijn steeds voorhanden:

Fraaije nieuwe TENTWAGENS.
MYLORDS, HANDWAGENTJES.
BENDIE'S, PALANQUINS,

alles tegen zeer matige prijzen.

(1768) J. SPEET.

Bataviaasch Praauwenveer.

De stoomer **Tjiliwong**, is bestemd tot het afhalen en aan boord brengen van PASSAGIERS van stoomschepen.

Vertrekt ten 7 ure des morgens.

Ligplaats binnen den kleinen boom. (1769)

Met toestemming van den Heer Resident van Batavia

CANI DROME.

Zaturdag 24 Mei,

Militair feest,

nieuwe Toeren en Voorstellingen,

KLOWN Tandmeester.

Maandag definitive sluiting van het Cani Drome.

Het Gezelschap zal op Vrijdag 30 Mei zijne voorstellingen op Glodok beginnen. (1788)

Met toestemming van den Resident

en met de hoogst vereerende medewerking van HH. Dilettanti, de Liedertafel „Aurora" en Artisten te dezer plaatse, zal de Ondergeteekende de eer hebben te geven een

GROOT

Vocaal en Instrumentaal

CONCERT,

op Dingsdag den 27 Mei,

in de Zaal van den SCHOUWBURG, des avonds ten acht ure precies.

ENTREÉ *f* 5,— voor een Officier tot en met de rang van Kapitein *f* 3,—

ENTREE-BILLETTEN zijn verkrijgbaar van af heden ten huize van den Concertgever, Gang Patjenongang naast den WelEdele Heer VAN ARCKEN, en den dag van het Concèrt aan het SCHOUWBURG LOKAAL van 's morgens 7 tot 1 uur, alwaar tevens gelegenheid bestaat tot het bespreken van plaatsen.

PROGRAMMA:

1STE DEEL.

1. Concert Ouverture. . *J. B. van Bree.*
2. Viool Concert. . . . *Mendelsohn Bartholdy*, door den Concertgever.

3*a*. Wasserfahrt. . . . . . *Mendelsohn.* } door de *Liedertafel*
b. Steyerisches Lied. . . *Krug.* } *Aurora.*

4. Grand trio pour Piano, Violon et Violoncel door de Heeren * * en den Concertgever.

2DE DEEL.

5. Ouverture Guillaume Tell. . . . *Rossini.*
6. Finale van de 2de acte van Guillaume Tell, door de *Liedertafel Aurora.*
7. Fantaisie sur le Pirate voor Clarinet door den Heer *R. H. Belle.* . . . . . *Franc Muller.*
8. Grand duo sur des Thêmes du Prophète, pour Piano et Violon, door den Heer *Ryckmans* en den Concertgever. . . . . *Vieuxtemps* et *Rubinstein.*

(1764) A. G. CALMER.

LOGE DE STER IN HET OOSTEN.

RECEPTIE

in den 2den Graad,

op Donderdag 29 Mei 1862,

des avonds ten 8 ure.

De 1ste Secretaris:

(1806) J. P. LOURAN

Nederlandsch Indische

Levensverzekering- en Lijfrente-Maatschappij.

BESTUUR:

W. J. VAN DE GRAAFF,
P. C. W. ANEMAET,
F. W. R. Jhr. FLUGI VAN ASPERMONT,
Mr. T. H. DER KINDEREN,
D. JANNETTE WALEN,
A. R. CRAMERUS, } *Commissarissen.*

C. F. W. WIGGERS VAN KERCHEM,
G. A. DE LANGE,
EDWD. HEIJNING, } *Directeuren.*

Deze Maatschappij is steeds bereid tot het aangaan van Contracten voor Levensverzekering en Lijfrente.

Omtrent de steeds toenemende uitbreiding harer werkkring raadplege men de driemaandelijks in de Couranten voorkomende staten van deelname.

Inlichtingen en Tarieven op eerste aanvrage verkrijgbaar.

(1797) EDWD. HEIJNING, *Dir.*

Door medewerking van de aan het **GYMNASIUM** werkzaam zijnde HEEREN DOCENTEN voor de ***Fransche-*** en de ***Engelsche Taal***, is de Ondergeteekende in de gelegenheid bekend te stellen, dat hij ten zijnen huize een

AVOND-CURSUS

zal geopend worden in bovengenoemde talen.

De cursus zal een aanvang nemen, zoodra een genoegzaam aantal Jongelieden zich zal hebben aangemeld.

R. J. L. WEIJHENKE.

NOORDWIJK. (1770)

JONGELINGEN beneden 16 jaar kunnen niet worden toegelaten.

Jongelieden van goeden huize kunnen bij **Dr. Huberts**, Lector aan het Gymnasium te Zutphen goede gelegenheid vinden tot het erlangen van eene beschaafde opvoeding en ter opleiding voor de Hoogescholen, de Militaire Akademie of de Industrie. De ondergeteekenden bevelen bovengemelde inrigting van opvoeding en onderwijs ten zeerste aan en zijn bereid tot het geven van nadere informaties daaromtrent.

F. C. VAN DER MEER VAN KUFFELER,

(1746) *Predikant te Samarang.*

C. S. A. THURKOW.

De Directie van het Djatti-gesticht maakt bij deze bekend, dat de collecte ten voordeele harer inrigting bij de ten toon gestelde Schilderijen van RADEN SALEH gehouden, heeft opgebragt de aanzienlijke som van *f 920.39*. Zij betuigt haren hartelijken dank aan RADEN SALEH voor de welwillende tentoonstelling zijner Schilderstukken, aan den Heer Resident van Batavia voor zijne goedgunstige toestemming tot het doen der inzameling, en aan het Bataviaasch publiek voor de betoonde menschlievendheid, die harer Kas eene hoogst gewenschte bijdrage heeft geschonken.

De Directie voornd.
E. FRANCIS,
President.
H. PRANGE,
Secretaris.
(1722)

De O.- I. Maatschappij van *Administratie en Lijfrente* maakt bekend, dat tot *Secretaris*, en in afwachting van den benoemden Administrateur, tot waarnemend Administrateur is aangesteld de Heer **Mr. R. van Eibergen Santhagens.**

De Administrateuren,
V. J. VAN DOLDER
VAN BERESTEIJN.
(1728)

IEMAND in de kracht des levens, en nu nog in betrekking als Boekhouder bij een voornaam Handelshuis, wenscht, omdat het klimaat van Batavia voor hem schadelijk is, elders geplaatst te worden.

Bij eene grondige kennis van administratie en van den Handel met zijne nevenvakken, bezit hij door opleiding, ondervinding en bijgehouden studie ook die van het Fabriekwezen.

De meest voldoende informatien zullen zoo door zijn chef als door anderen gegeven worden.

Adres onder letter A B bij de Boekhandelaren
LANGE & Co., te Batavia.
(1747)

Wij hebben aan den Heer C. FRÖLKE onze
GENERALE VOLMAGT
verleend.
WEHRY, WILLE en Co.
(1735)

De Heer C. FRÖLKE heeft de
Generale Volmagt
der Ondergeteekende firma
BAHLMANN & Co.
Batavia, Samarang en Soerabaija
(1756)

OP EEN LAND

wordt gevraagd een
GEEMPLOIJEERDE,
de Maleische taal magtig, en goed kunnende Schrijven en Rekenen.

Opgave van geboorteplaats, ouderdom en laatste betrekking, *franco* aan
J. A. KRAJENBRINK,
Krawang.
(1750)

VERMIST:

Een grooten, wit en zwart gevlekten
HOND, genaamd *Bob.*

De eerlijke houder kan bij terug bezorging eene belooning erlangen ten huize van
JACOMETTI.
(1727)

VERLOREN

eene zwarte Newfoundlandsche **TEEF** met witte borst en voorste pooten, luisterende naar den naam van **MONCO.**

De eerlijke vinder wordt verzocht dezelve tegen eene goede belooning aan dit Bureau te willen terug bezorgen.
(1786)

Wordt ter overname aangeboden
de huur van een HUIS gelegen in gang **Kadiman, Goenoeng Saharie.**
Adres
JAVA-BODE
(1734)

Te Koop:

1 Span Zwarte Arabiesche
PAARDEN,

pas aangebragt, hoog 4 voet 10 duim, geschikt voor het Rijtuig of als RIJPAARD.

Te bevragen bij
SAID ALOEWIE BIN OEMAR SATRIE,
Pekodjan.
(1778)

Te Koop aangeboden:

Een Arabisch RIJPAARD

zeer geschikt voor WEDLOOPEN, voor de som van **f 6000—**, betaalbaar na het winnen van een Wedloop, bij verlies vervalt des verkiezende de Koop.

Liefhebbers genegen zijnde bedoeld Paard te koopen, gelieve dit aan den ondergeteekende op te geven, om hetzelve van Singapore waar het zich bevindt, naar hier over te voeren per Mailboot.

Adres
SAID ALOEWIE BIN OEMAR SATRIE,
Pekodjan
(1779)

TE HUUR om dadelijk te aanvaarden, **a f 70.— een HUIS** in Gang Patjenongan van Mej. RUDOLPH, thans bewoond door den Heer G. DU PRÉ.

(1789)

TE HUUR HET HUIS,

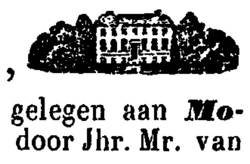

toebehoorende aan *Notaris* KLEIJN, gelegen aan **Molenvliet**, en tegenwoordig bewoond door Jhr. Mr. van der WIJCK.

Te aanvaarden primo Julij e.k. en te bevragen bij
Mr. R. V. HEIJLIGER,
t. w. Notaris.
(1720)

Voorhanden:
De NIEUWE UITGAVE der
INDISCHE WETBOEKEN,
uitgegeven onder toezigt van
Mr. F. F. L. U. LAST,
Raadsheer in het Hoog-Geregtshof van Ned. Indië.
Prijs *f* 13,—.
Franco per post voor Java . . . . *f* 16.—
» » » de Buiten Bezittingen . . » 19.—
De Uitgever,
H. M. VAN DORP.
(1795)

Berigt aan het Leger.

Ter verzending gereed:

MR. VAN DER HOUT,

Handleiding ten gebruike bij de uitoefening der Militaire Regtspleging, hoofdzakelijk ten dienste van het Leger in Nederlandsch-Indië. Prijs *f* 7,—
franco per post . . . „ 8,—

Heeren Inteekenaren zullen binnen kort hunne Exemplaren bij de verschillende Boekhandelaren van Nederlandsch-Indie kunnen bekomen.

Nog werd door den Ondergeteekende uitgegeven:

Bij- en omgewerkt Reglement op het beheer der militaire nalatenschappen, ten gebruike voor militaire Kommissarissen,
door den Kapitein-Kwartiermeester VAN BOVEN.
Prijs *f* 1,—
H. M. VAN DORP.
(1714)

G. Kolff en Co. te Batavia
hebben ontvangen:
Eenige stellen van
VIER GROOTE SCHILDERIJEN,
met platen in kleurendruk, voorstellende
JAGT- EN BEESTEN-SCÈNES,
geheel nieuwe en ongemeene Sujetten met zorg uitgevoerd.

Voorts;
Platen voor Schilderijen
Benevens:
Lijsten in alle formaten.
(1801)

Van af heden verkrijgbaar:
ad f 2,50 per exemplaar,
te BATAVIA bij de Heeren **G. Kolff & Co.** en **H. M. van Dorp.**
„ SAMARANG „ „ „ de Groot, Kolff & Co.
„ SOERABAIJA bij de ondergeteekenden:

La deuxième partie de la situation industrielle et manufacturière du Sucre, à l'île de Java,
par
A. MONTCLAR,
bréveté par octroi d'importation du Gouvernement Indo Neerlandais.

Men wordt beleefd verzocht het montant per *franco* brief te zenden aan
LE ROY EN Co.
(1796)

De zalf van Holloway.

De gevallen van genezing door deze zalf, bij verouderde zweeren, die aan alle geneesmiddelen weerstand boden, zoowel als de genezingen van aanbeijen en loopende wonden zijn zoo talrijk geweest, en zoo naauwkeurig door de geheele wereld, dat iedere poging om hiervan een volledig verslag te geven, te vergeefs zou zijn. Het zal genoeg zijn te zeggen, dat de zalf nooit haar doel gemist heeft.

Doosjes Pillen à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.
Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Te Batavia	bij	S. B. van Kleeff en Co.
» Banjoemaas	»	M. S. Cheriman.
» Soeracarta	»	W. Veldman.
» Djocjocarta	»	Buijn en Co.
» Salatiga	»	F. Kruthoffer.
» Tagal	»	Wed. Dort,
» Cheribon	»	W. Galistan.
» Cheribon	»	M. Blok en Co. (1771)
» Samarang	»	H. L. Lijon en Co.

de Groot, Kolff en Co. en de hoofd agenten Soesman en Co.

Ten gevolge van zijn aanstaand vertrek naar Europa, en ter vermijding van later te ondervinden moeijelijkheid in den ontvangst van betaling, verzoekt ondergeteekende een ieder, die iets van hem te vorderen heeft, daarvan opgave in te zenden voor of op 30 Mei aanstaande.
D. T. PRYCE.
(1719)

Vertrekkende Personen.

S. B. Dumans naar Nederland, generale gemagtigde *J. H. G. Vosmaer.* (1721)

S. C. Peters verlaat Java. (1774)

Het vertrek van de Stoomboot

PALEMBANG PAKKET,
Kapt. **J. F. SCHEEL,**
is bepaald voor iedere Maand
op den 1en naar Lampongs, Tel. Betong.
„ „ 6en „ Cheribon.
„ „ 11en „ Palembang, op de terugreis Muntok aandoen.
„ „ 23en „ Cheribon en Tagal.

Adres:
BUIJS, JACOBSEN EN Co.
Agenten,
de Heer RUZETTE, te *Cheribon,*
» VAN DER VOORT, te *Tagal.*
(1763)

Met het snelzeilend Nederlandsch Barkschip
MARIA,
Kapitein van WULVEN,

dagelijks alhier volladen van Soerabaija verwacht, bestaat gelegenheid tot passage naar Rotterdam voor enkele passagiers.

De Agenten
SCHIMMELPENNINCK & Co.
(1737)

Aan Passagiers naar Nederland

wordt eene bijzonder gunstige gelegenheid aangeboden per het Nederlandsch Schip
Admiraal Piet Hein,
Kapitein HAZEWINKEL,
van hier vertrekkende in de eerste helft der Maand Junij.

Adres bij
de Agenten,
J. CEZARD EN Co.
(1762)

Stoomvaart in den Indischen Archipel.

Het vertrek der Stoomschepen gedurende de maand MEI 1862, is geregeld als volgt:

VAN BATAVIA:
naar MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE, den 1sten en 15den.
naar SAMARANG en SOERABAIJA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten.
naar BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG, den 8sten.
naar BENKOELEN en PADANG, den 23sten.

VAN SOERABAIJA:
naar SAMARANG en BATAVIA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten.
naar MAKASSAR, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN, den 15den.
naar BAWEAN en BANJERMASSING, den 27sten.

Nadere inlichtingen te bekomen bij
W. CORES DE VRIES, te *Batavia*
en
NIEUWEUEN en SCHUIJMER, te *Soerabaija.*
(1713)

LET WEL.

Stoomvaart naar *Samarang* en *Soerabaija.*

Door tusschenkomende omstandigheden zal den 29sten Mei *geen* Stoomschip van **Soerabaija** via **Samarang** naar **Batavia** vertrekken, en ook niet van **Samarang** naar **Soerabaija** op
den 1sten Junij; —
wel zal een Stoomschip van **Batavia** naar **Samarang** vertrekken op
29 Mei,
om van daar weder naar **Batavia** terug te keeren
1 Junij.
W. CORES DE VRIES.
(1723)

Passage naar Nederland,

wordt aangeboden met het gunstig bekende Nederl. Fregat Schip

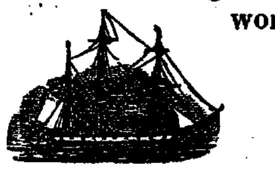

ORTELIUS,
Kapt. F. H. GROOTE,
welke bodem bijzonder goede gelegenheid voor den overvoer van Passagiers aanbiedt en voorzien is van eenen bekwamen GENEESHEER.

De belading geschiedt in den Oosthoek en zal het vertrek van **hier** vermoedelijk in de Maand JUNIJ plaats hebben.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij
de Agenten,
E MOORMANN & Co.,
Batavia.
P. KERVEL & Co.,
Soerabaija.
(1688)

Belangrijke informatie voor den Indischen handelstand.

De telegraafcommunicatie van Europa naar Indië zal binnen korten tijd tot Aden voltooid zijn. Wan neer dit nu plaats heeft zullen niet minder spoedig de eindkantoren, welke thans zich nog te Alexandrie bevinden, naar eerstgenoemde plaats zijn verlegd en geopend. Deze omstandigheid zal door den handel met welgevallen worden begroet, want een der hoofdzaken en voorwaarden van zijn bloei en uitbreiding is ontegenzeggelijk gelegen in het gemak en de snelheid van communicatie. Deze uitbreiding van den telegraaf is dus zoowel van belang voor de Europesche als voor de Indische handelaren, vooral wanneer er regelmatig gebruik van kan worden gemaakt. Die gelegenheid tot geregeld benuttigen van den telegraaf bestaat nu wel voor den Europeschen handelaar, daar de eindkantoren der lijn zich belasten met de ontvangene telegrammen per post naar Indië te expediëren. Doch het *vice-versa* is hier niet van toepassing, en de Indische handel heeft dus niet dat direct gemak der telegraaflijn, zoolang deze niet ook onder zijn onmiddelijk bereik ligt. Wanneer men toch van uit Indië naar Europa een berigt zou willen overzenden, moet men òf te Alexandrie òf te Aden, waar zich de eindkantoren bevinden, iemand hebben die zich aldaar belast met het in ontvangst nemen der van Indië per post gezondene berigten, en deze als telegram naar Europa verzendt.

Handelshuizen, welke te Aden geen correspondent bezitten, zijn derhalve geheel verstoken van het voordeel, dat eene versnelde communicatie kan aanbieden.

Deze omstandigheid heeft een Nederlandsch huis op het denkbeeld gebragt om met een solied huis in Aden in relatie te treden, niet alleen met het doel om zijne eigene telegrammen geëxpedieerd te krijgen, maar ook om de Nederlandsch-Indische handelshuizen in de gelegenheid te stellen, hunne berigten naar Europa met regelmaat en gemak te kunnen overzenden.

Wij zijn verzocht den handel hierop opmerkzaam te maken en twijfelen niet, of vele kooplieden zullen van deze gunstige gelegenheid gebruik maken en de naar ons inzien weinig bezwarende voorwaarden aannemen, die ter deelneming hier in zijn gesteld door het Expeditie- en Commissiehuis van de firma G. P. Ittman & Zoon te Rotterdam. Het voorstel dat bereids door eenige kooplieden is geaccepteerd, bepaalt dat elk huis tegen eene jaarlijksche betaling van *f* 10,— het regt zal erlangen van het Adensche huis gebruik te maken, terwijl de ontvanger van den telegram behalve de telegraafkosten *f* 3,— voor onkosten en bemoeijingen zal betalen.

Het behoeft geen betoog dat alleen voor die huizen welke tot dit voorstel van het bovengenoemde Rotterdamsche expeditiehuis zullen zijn toegetreden, telegrammen worden aangenomen terwijl aan elk deelnemer de naam der firma te Aden zal worden opgegeven. Wij twijfelen overigens niet of vele handelshuizen zullen het belang van zulk eene regeling ten opzigte der versnelde communicatie inzien en er gebruik van maken. De firma B. van Leeuwen & Co. alhier zou echter als correspondent van het genoemde Rotterdamsche huis welligt nog meerder inlichtingen kunnen geven. Wij van onze zijde hebben als publiek orgaan gemeend deze omstandigheid in algemeene trekken mede te moeten deelen ten gerieve van den handel.

IDEËN VAN MULTATULI.

LXXIX. Ik heb eene modiste gekend die een onnatuurlijk kindje had. Onnatuurlijk zeg ik voor de eer mijner modiste die gehuwd was. Ik zal u straks den naam zeggen van den vader.

De goede vrouw had haar kindje zeer lief, en kleedde't zoo smaakvol ze kon. Een lintje hier, een lintje daar. Soms eenvoudig, dan weêr bont. 't Was der moeder éénig genot zich bezig te houden met den opschik van haar kind.

En wie 'r soms zeggen mogt; die kleur is te rood, of te geel, of te flets . . . die rand te breed, die sluijer te digt, dat gaas te ijl . . . wie 'r mogt klagen over gebrek aan smaak of gebrek aan bekwaamheid . . . niemand dacht er aan, de zorgvuldige moeder te beschuldigen van gebrek aan *liefde* voor haar kind.

Die modiste heette Parabel.
Poëtes heette de vader.
En Waarheid was de naam van 't kindje dat de moeder zoo graag aankleedde.

LXXX. Eens liet ze 'r kind zien, en vraagde met de oogen:
— Hoe vindt ge mijn kind, mijn schat, mijn alles? Zie die kleur. . . .
— Dat gele streepje is aardig.
— Geel? . . . die wangen geel? . . . 't Is rose! . . . Geel? . . .
— Ik sprak van 't jurkje.
Andermaal liet ze 'r kind zien, en vraagde met de oogen:
— Hoe vindt ge mijn kind, mijn schat, mijn alles? Zie, hoe wit . . . en marmer . . .
— Daar is te veel stijfsel in.
— Stijfsel in de armpjes van mijn kind?
— Ik sprak van 't jurkje.
Weder liet de zorgvuldige moeder haar kind zien, en vraagde met de oogen:
— Hoe vindt ge mijn kind, mijn schat, mijn alles? Zie die vormen . . . zie die ronding . . . die lijnen . . .
— Te kort van lijf.
— Mijn kind te kort van lijf? . . .
Ik sprak van 't jurkje.
Toen werd de moeder verdrietig. Het bedroefde 'r dat men haar kind niet zag. Wel tooide ze graag haar lieveling, maar 't smarte haar dat die tooi belette haar kind te zien.

LXXXI. Smart maakt onbillijk. Parabel werd boos op Poëtes — die 't niet helpen kon. Zij scheidde van tafel en bed, en nam haar meisjesnaam aan, Ameleia.

Zij scheurde den kleine 't valsche jurkjen af dat de aandacht wegstal.

Daarop toonde ze 'r kind aan twaalf menschen, en vraagde met de oogen:
— Hoe vindt ge mijn kind, mijn schat, mijn alles?
Eén der twaalf zeide:
— Indécent.
De elf anderen zeiden niets. Zij hadden de vraag der moeder niet verstaan, en zagen 't kind niet.
Dit bedroefde Ameleia.
Zij verzoende zich met Poëtes, die 't graag deed. En ze noemde zich Parabel als vroeger, en tooide haar kind als te voren.
— Ach, riep ze, dan ziet men toch het jurkje, en die lieve strookjes, en die linten . . . Misschien zal men in 't eind letten op mijn kind, en 't schooner vinden dan z'n tooi.

LXXXII. 't Is geen gering kwaad de waarheid vervelend te maken. Dat is een mijner grieven tegen christenen.

LXXXIII. Ameleia is *zorgeloosheid, slordigheid.* Maar ik geef in 't vervolg geen vertaling van zoo iets. Dat's mijn werk niet. Wie 't geluk heeft geen grieks of latijn te verstaan, moet maar vragen aan z'n neef den domine, of aan een „knap kind" in de familie.

Een schrijver die tijd heeft om alles uit te leggen, heeft niet veel te schrijven.

Een lezer die geen tijd heeft te vragen „*wat is dat?*" hoeft niet te lezen.

Het ideaal eener regeringsvorm is: absentie van regering. Wat maakt het naderen tot dat ideaal mogelijk? Vermindering der behoefte van een volk om geregeerd te worden, dat is: ontwikkeling, beschaving, verlichting, enz. Als ieder wist wat hij doen moest, en dééd wat hij moest, ware alle regering overbodig. Ik spreek niet van *bestuur.* In 'n fatsoenlijk gezelschap heeft men geen koning of keizer noodig, die belet dat de gasten hun beenen leggen op tafel, of zitten gaan op 't hondje van mevrouw. Wie, par inadvertance, gaat zitten op dat hondje, of zijn beenen uitstrekt tusschen de schotels, wordt gewaarschuwd door eigen besef zijner onbehoorlijkheid, door 't janken van 't hondje, of — en dan is 't al erg — door den wenk van een der medegasten. Van boete- van straf, is geen spraak. De „natuurlijke" straf ligt in den boezem van den misdadiger zelf. In de zoogenaamde zedekunde noemt men die straf de stem van 't geweten, en in gezelschap heet ze confusie. 't Komt overeên uit. Die beide dingen komen neêr op een onaangenaam gevoel van degradatie, waarvan men verlost wil wezen: en — maar dit zeer parenthesiaal, — 't is de vraag of er confusie is en gewetenswroeging, in 't gemoed des bewoners van een, overigens onbewoond eiland? Op de vraag „wat is zedekunde op zoo'n eiland?" zal ik terugkomen in mijne Ideën.

Absentie van behoefte aan regering is een *onbereikbaar* ideaal. Natuurlijk, anders was 't geen ideaal. Als in veel dingen, is hier de eisch: voortdurend streven, en 't resultaat: benadering.

De regeringsvorm die dit streven 't meest in den weg staat, is de slechtste.

De regeringsvorm die dit streven toelaat, bevordert, zoovéél mogelijk vruchtbaar maakt, is de beste.

CVII. Ik zal u vertellen hoe de nederigheid in de wereld is gekomen.

PYGMEE was klein van statuur, en hield er van heerschen over anderen, dat zelden lukte, omdat hij zoo klein was.

Hij ging op reis, en zocht menschen die kleiner waren dan hij, maar hij vond ze niet. En zijne begeerte om heerschkijken over anderen, werd al heviger en vuriger.

Hij kwam in Patagonie, waar de menschen zóó groot zijn dat een kind, terstond na de geboorte, heerscht over z'n vader.

Dit beviel PYGMEE niet, in een ander. Maar uit wanhoop om menschen te vinden, kleiner dan hij, bedacht hij een middel. Hij vond 'n deugd uit die voorschreef als „eerste beginsel": wie grooter is dan PYGMEE, moet zich bukken tot onder de gezigtslijn van PYGMEE.

Over 't algemeen waren de Patagoniers deugdzaam. Als er iemand zondigde tegen de „eerste beginselen" van PYGMEE's deugd, door regtopgaan, werd hij gestraft op eigenaardige wijze. Al wat gebogen was en deugdzaam, sprong den hardnekkige om den hals, en trok hem naar beneden, tot zijn hoofd het peil bereikte van Patagonische braafheid.

En wie heel Patagonie op z'n schouders droeg zonder deugdzaam te worden, werd tepronk gesteld met 'n barbaarsch woord, een patagonisch woord, dat eigenlijk beteekent: deze man stond PYGMEE in den weg.

Dat woord vertaalt men in 't Hollandsch met: hoogmoed.

CVIII. Er bestaat geen hoogmoed. Er bestaat geen nederigheid. Er bestaat alleen waarheid of onwaarheid.

Wat daarbuiten gaat, is uit den pygmeësche.

INGEZONDEN STUKKEN.

De Standpenning van het Bat. Handelsbl.

In het stuk van de redactie van het *Bat. Handelsbl.*, dd. 17 Mei, genaamd: „De Indische Standpenning" staat:

„Indien het nu waar is, wat men in Nederland beweert, dat het op de intrensieke waarde van een standpenning niet aankomt, *omdat geld een handelswaar is*, waarom heeft men dan in 1839 den standpenning veranderd en de inwendige gehalte vermeerderd?"

Hooger zegt die redactie dat die standpenning vroeger 200 azen fijn zilver hield op een gewigt van 7 Engelsch trooisch.

De rekening staat aldus:

1 Eng. = 32 aas = 0,001538 kilogram.
7 „ = 224 „ = 0,010766 „

de oude gulden had 200 aas fijn zilver = 0,0096125 kil.
die van 1839 volgens het *Handelsblad* = 0,0094500 „

De nieuwe gulden, die van 1839, is dus in bruto gewigt en in *fijn zilver* niet vermeerderd, maar verminderd.

Commentaar onnoodig.[1]

De wetgever heeft om den wille van 't decimale stelsel den gulden gebragt in 1839 op 0,01 kilogr. Het fijnzilver is bepaald op 0,00945 kilogram — niet uit overweging van de meerdere of mindere waarde van het zilver — maar uit overwegingen van den muntmeester, in het belang van het fabrikaat. Wij hebben geen tijd de Memorie van Toelichting van de wet van 1839 in te zien, maar wij stellen ons voor dat in de memorie is gezegd: eigenaardig is het den gulden een decimaal gewigt te geven, de oude gulden die wij willen vervangen weegt bijna 1 lood, laat de nieuwe dus 1 lood wegen; de alliage moet er in voor de fabriekmatige bewerking — de muntmeester heeft gevonden, dat die zijn moet 0,00055 kilogram.

In de „Ideën van Multatuli," XX staat: Het kost mij niet de minste moeite eene dwaling te erkennen. Ja zelfs, vaak doe ik 't gaarne. Maar dat is waarachtig hoogmoed.

De redactie van het *Handelsblad* zal ook zeker uit vrees van te hoogmoedig te zijn niet willen erkennen, dat het gedwaald heeft opzigtens de kwestie van den „gulden." Nu heeft die erkenning plaats langs een grooten omweg: tusschen de regels in, moet men zeker lezen: o ja wij hebben ons vergist — een gulden houdt zooveel zilver in als de wetgever bepaalt — alle verdere redenering daarvoor is zonder beteekenis. Als Indie een munt heeft, dan zal de gulden gemaakt worden als in Nederland — om verwarring te voorkomen. Maken wij hem hier ligter — dan verdrongen ze alle de zwaarderen in Nederland — en omgekeerd. Tenzij met opzet duidelijk en voor 't gemeen op te merken, dat de guldens hier geslagen van die in Nederland gemunt te onderscheiden waren. Maar waartoe dien omslag? Ze zou overbodig zijn.

Mijnheer de Redacteur!

Eenige inwoners van Passar-Senin, waaronder schrijver zich ook rekent, vinden het aanstootelijk en ergerlijk dat er in deze omstreken vaak ergerlijke tooneelen plaats grijpen met Europeanen en hoofdzakelijk met militairen die, in dronkenschap verkeerende, een niet minder stuitend toonbeeld van walging aanbieden als de Inlandsche opiumschuiver die in katzwijm ligt. Geloof me mijnheer! door dit te schrijven wil ik den militair niet in opspraak brengen, verre van daar! ik waag deze poging juist om hem in 't vervolg te vrijwaren dat hij in dergelijke vernederende positien gerake, gezond blijve en daarbij niet in handen valle van hen die zich niet ontzien om door allerlei middelen — al zijn het ook ongeoorloofde — aan geld te komen.

Mijn schrijven is dus minder gerigt tegen de reeds opgenoemde ongunstige verschijnselen, dan wel tegen de oorzaken en bronnen die ze voeden en in 't leven houden.

In onze omgeving bevinden zich eenige kretten, *waarvan de meeste door* EUROPEANEN *worden gehouden*, welke door de politie oogluikend schijnen te worden toegelaten en waar ten allen tijde slechte dranken worden verkocht.

Meermalen is de politie op deze aangelegenheid opmerkzaam gemaakt, zelfs naar ik meen ook van wege de militaire autoriteiten, doch immer zonder gevolg. De politie verontschuldigt zich in deze dat de behoorlijke bewijzen ontbreken en — slaapt vervolgens weer kalm in.

Waneer een inlander die op marktdag te Passar-Senin aldaar plaats neemt om er zijne waar uit te stallen zonder voorkennis of toestemming van den eigenaar, dan wordt zulk een delinquent met rottingslagen — het panacée der Bataviasche politie — gestraft, of wanneer eene toko zonder de voorafgaande toestemming van het Hoofd des gewestelijken bestuurs wordt geopend, komt de politie weldra en sluit die toko. Doch broeinesten van allerlei kwaad en ontucht laat men ongedeerd, of hebben deze soms ook eene licentie?

Wij kunnen derhalve niet nalaten de aandacht van het Hoofd van het gewestelijk bestuur op dit euvel te vestigen. Wij beletten of misgunnen hiermede volstrekt niet de uitspanningen van den soldaat, die hij evenzeer en zelfs nog veel meer noodig heeft, dan de burger, doch hij heeft eene Cantine, die de zuiverste en goedkoopste dranken en verversehingen verschaft, ook treft hij er allerlei spelen en zelfs lectuur aan, doch — er wordt niet geborgd, geleend of verpand, zoo als in de door ons bedoelde krotten plaats heeft, waar zelfs tot zilveren medailles toe moeten zijn aangenomen geweest.

Door deze regelen te plaatsen zal UEd. eene goede zaak helpen voorstaan en tevens oneindig meer lieden verpligten dan alleen

UEd. dienaar,
Batavia, Mei 1862. A.

Kampong Malaijoe, 24 Mei 1862.

Geachte Redacteur!

UEd. zal mij zeer verpligten door in uw veel gelezen blad een plaatsje in te ruimen voor de ondervolgende regelen, neergeschreven met het oogmerk om eene welverdiende hulde te brengen aan de zeldzaam in één persoon vereenigde hoedanigheden van een landsdienaar, die aan hulpvaardigheid en minzaamheid in den omgang als ambtenaar zich kenmerkte door een taet, die hem de moeijelijke taak welke hij te vervullen had, deed volbrengen op eene wijze, die hem de sympathie verwierf van zoo velen die hem zoo wel in zijn ambtelijken werkkring als in het dagelijksch leven hoogachtten.

Leed deed het dan ook een ieder zonder onderscheid van landaard een man te zien vertrekken als de Heer LAMMERS VAN TOORENBURG, die ruim achtjaren lang met het bestuur van het Zuider- en Oosterkwartier der Ommelanden van Batavia was belast, en dien werkkring beloond mogt zien door eene benoeming als resident van Madura.

Was deze bevordering voor een ieder een blijde mare, als eene wel verdiende hulde aan zeldzame verdiensten, lang zal het gemis worden gevoeld, dat de ingezetenen dezer afdeeling daardoor lijden.

Hij hield de bevolking aan haren pligt, en leerde haar hare belangen te begrijpen.

Zijn bestuur kenmerkte zich door klem, waardoor veel ijverig van menschen en goederen werd ondervonden, en tevens door onvermoeide pogingen tot bevordering van welvaart onder de bevolking: — getuige hiervan de steeds toenemende blijken van die welvaart, en de daarmede gepaard gaande stijgende prijzen van de particuliere landerijen.

Groot was dan ook de schare die den Heer LAMMERS VAN TOORENBURG naar de landingsplaats gevolgd was, om hem uitgeleide te doen, en hem een *laatst vaarwel* toe te roepen, en menige ongeveinsde traan was de tolk van het leedgevoel, dat ieder bij dat vaarwel aangreep, terwijl de talrijke opkomst ook van Inlanders en andere Oosterlingen en de eerbewijzingen van hunne zijde, het bewijs opleverden, dat de Heer LAMMERS VAN TOORENBURG ook voor hen iemand is geweest, die hunne belangen zooveel ambtspligt dit gedoogde, ter harte nam, en bevorderlijk was.

Voorzeker was het dan ook aller wensch, dat hij van zijne nieuwe betrekking die voldoening moge smaken, die hij tot dusver mogt verwerven!!

Ik heb de eer te zijn, geachte Redacteur
Uw bestendige lezer
d. P.

[1] Wanneer de oude gulden woog 224 aas, waarvan 200 aas fijnzilver en 24 vermenging, dan was de vermenging 0,10714 gedeelte van het geheele gewigt, terwijl bij den nieuwen gulden (van 1839) van 10 wigtjes de vermenging maar 55 wigtjes, dus dan is die vermenging 0,055 gedeelte van het geheele gewigt. RELATIEF is dus de nieuwe gulden fijner dan de oude. Inderdaad is in den nieuwen gulden minder fijn zilver dan in den ouden, betrekkelijk is de nieuwe fijner en daaruit verklaren wij de dwaling van het *Handelsblad*, waarvan wij niet kunnen vooronderstellen, dat het eene bewering — waarop zijn betoog voornamelijk berust — ondoordacht zou hebben neergeschreven.

Wij merken nog op, dat — wanneer de oude guldens niet gesmolten waren — bij elke omsmelting van 59 oude guldens 60 nieuwe verkregen zouden zijn. De ons opgedrongen dat de meeste oude guldens gesmolten waren, heeft zeker den wetsvoorsteller de bewaren doen overwinnen, welke de Tweede Kamer zal hebben ingebragt tegen de vermindering van het fijn zilver in den nieuwen gulden. Red.

NEDERLANDSCH-INDIE.

BATAVIA.

Aangekomen Vreemdelingen te Batavia.

VAN 21 TOT 23 MEI.

JAVA HOTEL. Meijboom, van Soerabaija.

MARINE HOTEL. van Lanschot Hubrecht, van Borneo. — Dunlop, van Samarang. — Venstra, van Nederland. — Tuk, Doorn, van Soerabaija. — Zuur, van Batavia.

HOTEL DER NEDERLANDEN. van Steenvelt, Gewin, de Ruijter, van Nederland.

HOTEL WILLEM II. M. Johannes, van Samarang.

Aangekomen Passagiers te Batavia.

VAN 21 TOT 23 MEI.

Met het Ned. Ind. stooms. Oenarang, kapt. S. van Hulstijn, de hh. de Lange, Morbetter, Muhr, Maessegas, Johannes, Verstege, Rozette, Gernler, Menzies, van Hulstijn, Mevrouwen Varkevisser, Dorrepaal, Samuels met kind, Haak met 3 kinderen en Mejufvr. Samuels van Soerabaija via Samarang en Tagal.

Met het Ned. schip Ida Elisabeth, kapt. W. Doorn, de heer Duijer van Soerabaija.

Vertrokken Passagiers van Batavia.

VAN 21 TOT 23 MEI.

Met het Ned. Ind. stooms. Koningin der Nederlanden, kapt. E. Lewis, de resident N. D. Lammers van Toorenburg, Magazijnmeester 4de klasse Nelissen, Echtg. en een kind, adj. onder-off. van der Gaag, Heebert en Gleim, de hh. N. V. G. Ritter, Echtg. en 2 kinderen, van Zijll de Jong, Echtg. en 2 kinderen, Levijssohn Norman, Mees, Finlaijson, Jacobson, Dimetrius, Cramer, J. van Alfen, Zoethout, Ds. Gerlach, Echtg. en 3 kinderen, Hofacker en Z. M. troepen naar Samarang Soerabaija en Bandjermassing.

Met het Ned. Ind. stooms. Palembang, kapt. H. Kramer, de 1ste Luit. de Haan, de heeren van Steens, Tehr, van Rijck en Echtg.. de Sturler, Vermeer, van Ommeren, Dimont, Fetmenger, Muller en Z. M. troepen naar Samarang via Tagal.

Met het Ned. schip Jason, kapt. J. H. Lammerts van Bueren, kapt. ter zee Jonkh. de Kock, Luit. ter zee 2de kl. Baron Collot d' Escurij, off. van adm. van Onselen, off. van Gez. Muller, 2 kinderen van den heer de Brauw, en de hofmeester W. Driessen naar Rotterdam.

Met het Ned. Ind. stooms. Makasser, kapt. J. C. Bierings, de kapts. der Infr. Bijlevelt, Echtg. en 2 kinderen en Ruzette, 1ste Luits. Mickler, de Brauw Pardon en Kamerling, Apoth. 1ste kl. Backer Overbeek, de hh. K. A. Nauman, Pruijs van der Hoeven, Barthelemij en Z. M. troepen naar Padang via Bencoelen.

Palembang. — In den nacht van den 13den op den 14den April jl. werden in de Redjang drie aardschuddingen waargenomen en wel de eerste omstreeks half tien ure, de tweede 5 minuten later en de derde omstreeks 11 ure, allen in de rigting van den Kaba naar den Dempo. De eerste schokken waren vrij hevig, laatste minder. Den 17den daaropvolgende werd andermaal een vrij langdurige schok waargenomen.

Wester-Afdeeling van Borneo. — Volgens een rapport, gedagteekend Pontianak den 27sten April jl. van den kommandant van Z. M. stoomschip *Haarlemmermeer*, bevond zich op den 23sten dier mand bij de Rendez-vous-eilanden en wel bij de Poeloe Bawal of Koempal eene rooversvloot, bestaande uit acht groote en acht kleine praauwen, welke koers stelden om de Noord. Van een weggeloopen slaaf, die deze tijding bragt, vernam men, dat de roovers het voornemen hadden om naar Karimata te stevenen, ten einde het stoomschip te ontvlugten. De Haarlemmermeer is dientengevolge onmiddelijk naar dat eiland en Soeroetoe vertrokken, doch mogt in hare poging om de roovers te achterhalen niet slagen. De bemanning van de vloot werd geschut op 100 weerbare mannen.

Te Kotaringin hadden de roovers menschen geroofd en eene praauw bemagtigd voor de rivier Djelei, digt bij en beoosten Tji Sambar. Van de opvarenden der praauw werden 3 gedood en 9 gevangen genomen. Een dezer laatsten ontvlugtte, bleef bij Poeloe Koempal achter en werd aan boord van Z. M. stoomschip *Haarlemmermeer* opgenomen.

— De oude bazaar te Singkawang (adsistent-residentie Montrado) is in den nacht van den 4den Mei jl. op 11 huizen na, door brand verwoest. De brand moet ontstaan zijn ten huize van den Chineschen houtleverancier aldaar, Phangsjak, en wel doordien het zijden omhulsel zijner taypekong door het daarin staande lampje heeft vuur gevat. De vlammen verbreidden zich met verbazende snelheid en het is alleen aan de spoedige en doelmatige hulp van het garnizoen te Singkawang te danken, dat de brand niet oversloeg naar de nieuwe bazaar. De schade is nog niet te berekenen. Menschenlevens zijn, zoo verre bekend is, niet te betreuren.

KORT OVERZIGT van de werkzaamheden der commissie tot de vervoermiddelen van 1 September 1861 tot 1 April 1862.

In het laatst van October is de majoor de Seijff aan de commissie toegevoegd en in December zijn de adspirant-ingenieurs Metzger en van Kervel aangesteld; de laatste was in het begin van Januarij beschikbaar.

Achtervolgens zijn door de welwillendheid van het militair departement beschikbaar gesteld, de militaire opmeters Strauss, Bajetto en Gaerth, en de onder-officieren Backhaus, van Exter, van der Hart en Carlowitz, benevens vier pupillen van Gombong als teekenaars. Nog werden voor en na verschillende teekenaars en schrijvers aangesteld.

De adviseur Stieltjes onderzocht in September het terrein beoosten Goenong Rong en Goenong Pajong, de omstreken van Karang-Goedeh (land Gagatan), de weg van Samarang naar Goeboek, de omstreken van Gelapan, Kapoeng, Gombo en Karang-Rajong, en het terrein van Kapoeng over Tempoeran en verder door het Sintjojo dal naar Salatiga, benevens de djati-bosschen benoorden de Toenlang bij Tempoeran; in October de hoogten boven Ambarawa tusschen Banjoe-Koening en Pingit, de omstreken van Ploembon, Plauer, Dheressan en Ampel; in het begin van November de streek bij Tengaren, Goenong Sadang en Gesangan; in het laatst van November en het begin van December de streek tusschen Ampel, Moedal, Bojotali, Toelang, Oepit, Ketandan, Mondjong, Kalitan. Solo, en van daar noordwaarts door Soekowati naar Soeko-Djenkilan, Mongot, Poerwodadi en over Goeboek en Kapoeng naar Salatiga.

Van 19 Februarij tot 11 April 1862 doorliep hij de kustlanden van Samarang langs Pekalongan en Tagal naar Cheribon, en vervolgde de reis langs Madjalengka en Karang-Sambong naar Soemedang, Bandang en Tjiandjoer, waar in verschillende rigtingen verkenningen gedaan werden, terwijl de reis, bezuiden den Gedeh om, vervolgd werd naar Buitenzorg en Batavia. Daar werd de positie van Onrust bezocht. Over den Megamendong naar Bandong teruggekeerd (de reis door het Krawangsche niet doenlijk zijnde), werden van daar togten gemaakt naar Plered, Parang-Kallong en Tjikao, Lelis en Bandjaran en de terugreis aangenomen tot Tagal. Over Boemiajo werd de reis naar Banjoemaas vervolgd, het Serajo dal tot Bandjar-Negara en verder Tjilatjap bezocht, en over Gombong, Poerworedjo, Magelang en Ambarawa naar Salatiga, de terugreis voltooid.

De heer Dixon bezocht de kuststreek van Joana tot Tagal en Batavia tot het verkrijgen van inlichtingen over houtsoorten. Waarnemingen met aneroïde barometers, op alle reizen sedert Julij verrigt, ter bepaling van de betrekkelijke hoogteligging, dienden om een algemeen overzigt der hellingen van het terrein te verkrijgen.

Door nadere waterpassingen werd het terrein verder onderzocht, en wel: in de 1e sectie onder den ingenieur Henket, van Ambarawa door de Kadoe naar Djokjokarta en de grenzen van Bagelen met dwarswaterpassingen ter aansluiting en verificatie; in de 2de sectie onder den ingenieur van Gendt, van den Toentang beoosten Goenong Rong en Pajong, tot Boeloe en verder tot Solo en Djokjokarta; in de 3de sectie onder den ingenieur Roorda van Eijsinga, van Samarang langs Goeboek naar Mongot, Djenkiton en Solo, met eenige waterpassingen in Madioen; in westelijk Java onder den majoor de Seijff, van Buitenzorg langs den militairen weg naar Tjiandjoer, Plered en Tjikao, van Plered naar Tji-Padalarang, en van Buitenzorg naar Tji-Baroessa en Tjirio.

Ter verificatie werden sommige dezer waterpassingen dubbel gedaan. Kaarten op de schaal van 1,10000, van zeer belangrijke punten op de schaal van 1,2000, overzigtskaarten op de schalen van 1,50,000 en 1,100,000, eene productie en wegkaart van Midden-Java op de schaal van 1,200,000 werden vervaardigd en daarbij veel gebruik gemaakt van de reeds door het militair departement opgemeten of in bewerking zijnde kaarten van Bagelen, Kadoe, Djokdjo en een gedeelte van Samarang en Solo.

(*Jav. Ct.*)

OFFICIELE BERIGTEN.

BEKENDMAKING.

Ingevolge bekomen last wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleenen op Vrijdag den 30sten Mei 1862, des morgens te 9 uren, aan het Gouvernements-hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie met opgave van titels te rigten aan den ADJUDANT VAN DIENST.

BUITENZORG, den 14den Mei 1862.
De 1ste Luitenant-Adjudant.,
H. W. L. DE KOCK

EXTRACT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BUITENZORG, den 22sten Mei 1862. (No. 8.)

Herlezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Aan te teekenen, dat de Gouverneur Generaal heeft aangenomen het aanbod van den Luitenant Generaal J. van Swieten om het kommandement over het Indisch leger te blijven voeren, totdat zijn vervanger dat kommandement zal kunnen aanvaarden.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Bij Koninklijk besluit van den 28sten Januarij 1862, no. 47, is aan den gezagvoerder van het Nederlandsch-Indisch schoenerschip *Jupiter*, W. H. Vol, als blijk van Zr. Ms. goedkeuring en tevredenheid voor het redden van 18 schipbreukelingen in de wateren van Banda op den 16den Junij 1861, verleend de zilveren medaille, ingesteld bij het Koninklijk besluit van 22 September 1855, no. 64, en een loffelijk getuigschrift.

Bij Koninklijk besluit van den 27sten Februarij 1862, no. 61. is aan François Joseph Timmermans, thans wonende te Beugen (Noord Brabant), opheffing verleend van de smet van eerloosheid en alle de gevolgen van dien, welke geacht zouden kunnen worden alsnog op hem te kleven uit krachte van een arrest van het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indië, van den 11den Augustus 1851, waarbij hij ter zake van misdaad tot onteerende straffen is veroordeeld.

Bij Koninklijk besluit van den 9den Maart 1862, no. 1, is aan Henri Leonce van Polanen Petel, wonende te Ngawi (residentie Madioen), opheffing verleend van de smet van eerloosheid en alle de gevolgen van dien, welke geacht zouden kunnen worden alsnog op hem te kleven uit krachte van een vonnis van den raad van justitie te Samarang van 11 Junij 1852, bekrachtigd bij arrest van het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indië van den 17den Augustus daaraanvolgende, waarbij hij ter zake van misdaad tot onteerende straffen is veroordeeld.

Bij Koninklijk besluit van den 4den Maart 1862, no. 58, is aan den Oost-Indischen hoofd-ambtenaar, met verlof in Europa, E. F. graaf van Bentheim Tecklenburg Rheda, laatstelijk resident der Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo, vergunning verleend tot het aannemen der versierselen van kommandeur der 2de klasse van de Hertogelijke Saxische Ernestinische Huis-orde, hem door Zijne Hoogheid den Hertog van Saxen Coburg Gotha geschonken.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de klerk ter griffie van het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indie P. A. Davids.

Benoemd:

Tot secretaris van de algemeene rekenkamer, J. S. van Coevorden, laatstelijk secretaris van de residentie Soerabaija, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Bevorderd:

Tot ingenieur der tweede klasse bij het mijnwezen in Nederlandsch-Indie, de ingenieur der derde klasse P. van Dijk.

Goedgekeurd:

DAT BIJ DE LANDELIJKE INKOMSTEN EN KULTURES

Zijn geplaatst:

In de residentie Bantam, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde kontroleur der derde klasse E. von Faber.

In de residentie Pasoeroean, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde kontroleurs der derde klasse F. A. H. Ondaatje en J. H. C. van Zijll de Jong.

In de residentie Banjoemaas ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde kontroleur der derde klasse mr. J. H. van Lennep.

In de residentie Kadoe, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde kontroleur der derde klasse A. C. Andreas.

In de adsistent-residentie Patjitan, ter beschikking van den adsistent-resident aldaar, de benoemde kontroleur der derde klasse C. W. L. Fleur.

Zijn Overgeplaatst:

Uit de residentie Tagal naar de residentie Madioen, ter beschikking van den resident aldaar, de kontroleur der derde klasse J. J. de Graaf.

Uit de residentie Madioen naar de residentie Tagal, ter beschikking van den resident aldaar, de kontroleur der tweede klasse L. Mulock Houwer.

BIJ DE SUBCOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE BEZOEKI.

Ontslagen:

Eervol, uithoofde van vertrek, als leden, jhr. S. H. van der Does de Bije en J. L. Umbgrove, onder dankbetuiging voor de als zoodanig door hen bewezene diensten.

Benoemd:

Tot leden, jhr. H. K. F. A. van Raders en C. W. Eckhout, ingenieur der derde klasse bij de burgerlijke openbare werken.

Magtiging verleend:

Tot het uitreiken aan J. C. Bergmans, geboren Wentzel, van eene acte van toelating tot de uitoefening van de verloskundige praktijk te Samarang.

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, de eerste luitenant der artillerie H. J. Kuipers.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den kapitein der infanterie J. F. G. Verhoeff.

Gesteld:

Op non-activiteit, de kapitein der infanterie P. J. C. de Ruiter.

BIJ HET WAPEN DER ARTILLERIE.

Bevorderd:

Tot eersten luitenant bij het personeel, de tweede luitenant M. A. Kuijtenbrouwer, van het personeel.

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

Overgeplaatst:

Bij het groot militair hospitaal te Weltevreden, de officier van gezondheid der derde klasse J. J. Granpré Molière, van de civiele en militaire geneeskundige dienst te Mangkalis (Siak).

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Mangkalis (Siak), de officier van gezondheid der derde klasse C. T. J. W. Osterloh, van de geneeskundige dienst te Banka.

Geplaatst:

Bij de geneeskundige dienst op Banka, de officier van gezondheid der derde klasse T. van Gelder, thans ter beschikking te Batavia.

Marine Departement.

Benoemd:

Tot gezaghebber bij de gouvernements marine, de eerste stuurman bij die dienst A. C. Everaars.

ADVERTENTIEN.

POSTKANTOOR.

De directeur der posterijen herinnert bij deze belanghebbenden, dat de eerste mail-stoomer in Junij den eerste zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op

Zaturdag den 31sten Mei aanst.

des avonds te 8 uren, voor Europa, America, Britsch-Indie, Kaap de Goede Hoop, Australie, China, Japan, enz., enz., benevens voor Banka, Palembang en Riouw.

Op Vrijdag den 6den Junij a.s. zullen postpaketten worden gesloten voor MACASSER, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN,

te verzenden met een der stoomschip van *W. Cores de Vries.*

De daarvoor bestemde Brieven kunnen dien dag worden bezorgd te *Weltevreden* tot 's avonds 5 uur, in de Stad tot 4 uur.

Op Zaturdag den 7den Junij a.s. zullen Postpakketten worden gesloten voor BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG,

te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries.*

De daarvoor bestemde Brieven kunnen dien dag worden bezorgd te *Weltevreden* tot 's avonds 5 uur, in de Stad tot 4 uur.

De Resident, Super-Intendent van het Vendu- Departement te Batavia, vestigt hierbij voor zoo veel noodig de aandacht van belanghebbenden op staatsblad 1840 No. 11, waarin onder anderen is bepaald:

Bij art. 2, dat van de opbrengst van alle bij openbare mededinging (hetzij al dan niet na voorafgaande oproeping der gegadigden) bewerkstelligde en niet voor rekening van het gouvernement plaats hebbende verpachtingen of verhuringen van landerijen, suikermolens, houtgewassen of andere voortbrengselen van landbouw, het verschuldigd vendusalaris binnen den tijd van acht dagen door den kooper of pachter moet worden betaald, en

Bij art. 5, dat het echter aan belanghebbenden vrij staat, om bedoelde verkoopingen of verhuringen naar verkiezing te doen plaats vinden [illegible] tusschenkomst van het vendu-kantoor of van een notaris.

Zullende echter in het laatste geval daartoe aan het plaatselijk bestuur vooraf verlof gevraagd en bekomen moeten zijn: op verbeurte eener boete [illegible] een honderd gulden.

De Resident van Batavia maakt mits deze bekend, dat op Dingsdag den 10den Junij aanstaande, des morgens ten 10 ure, ten residentie-kantore eene uitbesteding zal worden gehouden, voor de levering van.

een djatti-houten gekoperde tjunia-praauw,

groot 12 (twaalf) koijangs, met den gebruikelijken daarbij behoorenden inventaris.

Vendutiën.

Maandag 26 Mei
Voor het woonhuis van den Heer Ridder de Stuers door Cassalette & Co.
en
Voor het commissiehuis van van Slooten Morgan & Co.

Dingsdag 27 Mei
Voor het woonhuis van den Heer Ihnen door Gebrs. Roselje & Co.
en
Voor het commissiehuis van van Riet en Wijnveldt.
en
In de Harmonie van boeken 's avonds door Lange & Co.

Woensdag 28 Mei
Voor het woonhuis van Yap Toen door J. Speet.
en
Voor het commissiehuis van Cassalette & Co.

Vrijdag 30 Mei
Voor het woonhuis van den Heer van Mameren door van den Bies[illegible] en Modderman.
en
Voor het commissiehuis van J. Speet.

Zaturdag 31 Mei
Executie.

Oproeping van Debiteuren en Crediteuren.

In de Jav. Cour. van heden worden opgeroepen de Debiteuren en Crediteuren in de navolgende boedels.

Door Mevr. A. L. C. M. S. Cleerens, Wed. Boers, te Batavia in den boedel van wijlen den kolonel L. A. Boers.

Door de commissarissen in den boedel, van den eur. wachtmeester der O. I. kavallerie Jolij A. J. F., no. 37316.

Door de Officieren Commissarissente Moeara-Kompeh, in den boedel van wijlen den adjudant-onderofficier Albert Heisinger.

Vertrekkende Personen.

A. S. Fransen van de Putte en familie.

BORNEO.

Op het grondgebied van Sir James Brooke is alles rustig en de produktieve krachten des lands beginnen zich allengs te ontwikkelen. Het is blijkbaar dat binnen kort een ruim veld voor ondernemingen hier zal zijn geopend.

(*The Straits Times.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

Londen, 4 April. In de zitting van het Hoogerhuis op gisteren heeft lord Hardwicke den eersten lord der admiraliteit gevraagd, wat de regering met de houten schepen der vloot denkt te doen. Na den in America tusschen de *Monitor* en de *Merrimac* gevoerden strijd, zegt spr., zullen de maritieme mogendheden begrijpen, dat nieuwe pligten op haar rusten.

De hertog van Somerset begint met de vorigen spreker zijn dank te betuigen, dat hij de aandacht van het huis op die aangelegenheid heeft gevestigd en zegt wijders in de hoofdzaak het volgende:

De vorige regering had aanvankelijk besloten, twee ijzeren schepen te doen bouwen, doch ten gevolge van haar geworden inlichtingen, meende zij het aantal ijzeren schepen op vier te moeten brengen. Die schepen zijn de *Warrior*, de *Black Prince*, de *Defense* en de *Resistance*. Weinig voldaan over deze vier schepen, liet de vorige regering een vijfde, de *Valiant*, bouwen, en wel naar een verbeterd stelsel, daar het oorspronkelijke noodwendig gebrekkig en voor vele verbeteringen vatbaar moest zijn. Wij hebben thans vier gepantserde schepen te water, en een vijfde zal in de maand Augustus van stapel worden gelaten. Daarenboven is men thans bezig vijf houten schepen met ijzer te bekleeden, waarvan er drie in den aanstaanden herfst en twee in de daaropvolgende lente zullen van stapel gaan. Wijders hebben wij proeven doen nemen met den zoogenaamden toren van kapitein Coles, waarvan de resultaten in ieder opzigt bevredigend waren, en binnen kort zal een schip van die constructie van 2000 ton en met slechts 20 voet diepgang, onder handen worden genomen. De regering heeft ook het voornemen, het toren-stelsel op houten schepen toe te passen, en deze zullen, naar ik geloof, de beste schepen tot kust-verdediging voor Engeland zijn. Zes verschillende soorten met ijzeren bekleede schepen zijn thans in aanbouw, doch over geen daarvan ben ik voldaan, omdat het nog niet is mogen gelukken, een middel te vinden, om het ijzer tot de kracht van het schip te doen bijdragen. De regering is thans in het bezit van de rompen van 5 liniesschepen, van 7 fregatten en van 8 groote korvetten, op alle welke het stelsel van ijzerbekleeding kan worden toegepast. Wat onze houten schepen betreft, het zou ons gemakkelijk zijn, 20 liniesschepen te onttakelen, ze met ijzer te bekleeden en ze tot de verdediging onzer kusten en van het kanaal te bezigen, terwijl wij er nog 40 zouden overhouden, om elke vloot van houten schepen, die tegen Engeland met een vijandelijk doel zou worden afgezonden, terug te slaan. Zoo er ijzeren schepen moeten bestreden worden, zouden wij eveneens in staat zijn, met ijzeren schepen tegen elke vloot van die kategorie te strijden. Ik geloof ook niet, dat de kosten voor die omvormingen zoo aanzienlijk zijn als men schijnt te duchten. Ik geloof evenmin, dat de gevolgtrekkingen, die men gemaakt heeft omtrent de onkwetsbaarheid der ijzeren schepen, vooral met het oog op de groote verbeteringen in de snelheid der schepen en in de kracht der artillerie, den toets der waarheid kunnen doorstaan, omdat men tot nog toe niet achter het geheim is, om van de ijzeren platen een element van kracht voor de schepen zelven te maken. Die ijzeren platen kunnen tot nu toe slechts als eene soort van harnas beschouwd worden. Zóó veel schijnt thans echter zeker te zijn, dat de tijd gekomen is, om van den bouw van houten schepen af te zien, ten zij het geldt zeer kleine bodems. Nu dient nog de vraag te worden onderzocht, of na de uitvinding van kapitein Coles van den aanleg van forten moet worden afgezien. Mijne meening is, dat een ijzeren schip, in den strijd gedemonteerd, zich steeds gelukkig zal achten, zich onder bescherming van de kanonnen der forten te kunnen stellen, en men moet daarbij niet uit het oog verliezen, dat voor het kaliber van het geschut der forten geen grens bestaat, hetgeen bij dat van ijzeren schepen wel het geval is. Intusschen moet deze geheele aangelegenheid rijpelijk gewikt en gewogen en geen haastig besluit genomen worden.

— De telegraaf kabel van Suez naar het eiland Jubal — een lengte van 200 mijlen — welke defect was geraakt, is thans weer in orde gebragt. (*Friend of India.*)

— In eene vergadering *Litt. and.* der *Phil. Society* te Manschester heeft de heer Spence dezer dagen ter tafel gebragt eene verzameling gedroogde bladeren en stengels eener plant, aangebragt uit het rijk Dahomey (aan de Africaansche Westkust). Deze plant, die aldaar overvloedig in het wild groeit, en door de bevolking wordt gebruikt tot het blaauw verwen van kleederen, is door de heeren Bottolomey, Rumney en Schunck naauwkeurig onderzocht, ten gevolge waarvan gebleken is, dat zij eene vrij aanmerkelijke hoeveelheid goed gevormde indigo bevat. Er zal nu waarschijnlijk wel onderzocht worden, of deze verwstof in genoegzame hoeveelheid kan verkregen worden, om er een handelsartikel van eenige beteekenis van te maken.

— Laatstleden Woensdag is te Manchester op de groote timmerwerf der firma Ashbury in den tijd van minder dan twaalf uren een overdekte waggon gemaakt, die bestemd was tot het vervoer van voorwerpen naar de Londensche tentoonstelling. Dat werk is ten uitvoer gebragt in tegenwoordigheid van onderscheidene kenners van het vak. Men begon daarmede des morgens te 7¼ ure, en des avonds vóór 7 uren was het afgeloopen, natuurlijk met uitzondering van het verwen en vernissen, hetwelk later zal gebeuren. Daarna is het voertuig, hetwelk 16 voeten lang en 8 voeten breed is, dadelijk met de bedoelde voorwerpen geladen en naar Londen op weg gegaan, alwaar het den volgenden morgen is aangekomen. Bij de werklieden der firma — er zijn er niet minder dan 2000 — heerschte wegens het welslagen van dit proefstuk de grootste vreugde.

— Sir Robert Peel is onlangs in beeldtenis verbrand te Killarney, daarbij zijn drie hoerahs aangeheven voor „the 'O Donoghue". (*the overland Mail.*)

BIJVOEGSEL
VAN DEN
JAVA-BODE
van Zaturdag, 24 Mei 1862, N°. 41.

FRANKRIJK

Parijs, 3 April. — Men verzekert dat de instructie tegen de gearresteerde leden van het geheime genootschap Marianne tot de ontdekking van ernstiger zaken heeft geleid, dan men aanvankelijk vermoedde. De zamenzweerders moeten voornemens zijn geweest, van de omstandigheid gebruik te maken, dat één der vleugels van de Tuileriën afgebroken is, om langs deze zijde 's nachts in het keizerlijk slot te dringen.

— Dezer dagen is de nieuwe bisschop van Nevers door den heer Rouland, minister van eeredienst, ten gehoore ontvangen. De heer Rouland vraagde hem, of hij naar Rome zou gaan, en de bisschop gaf een bevestigend antwoord. Op dit antwoord glimlachte de minister, en daar Mgr. Forcade hierin eenige beteekenis opmerkte, vraagde hij: „Wat zou Uwe Excellentie doen, om mij dit te beletten? — „Men zal u geen paspoort geven." — „Welnu," zeide de bisschop, „dan zou ik toch gaan, en men zal mij aan de grenzen aanhouden en tusschen twee gendarmes naar mijne diocese terugvoeren. Dat is juist, wat ik verlang." De minister heeft den bisschop verzocht, hetzelfde aan den keizer te zeggen, waaraan deze schijnt te hebben voldaan, want er is eene soort van schikking tot stand gekomen; de metrapolitanen zijn namelijk uitgenoodigd, eenige hunner wijbisschoppen aan te wijzen, om naar Rome te vertrekken; de overigen zullen in Frankrijk blijven.

— Prins Leopold, jongste zoon van koningin Victoria, is ll. Dingsdag alhier in het hôtel Bristol, Place Vendôme, aangekomen. Hij was vergezeld van lord Charles Fitz-Roy en een talrijk gevolg. Hij keert naar Engeland terug.

— Iederen avond hebben er hevige tooneelen plaats bij de opvoering van *le Cotillon* in de Vaudeville. Gisteren avond zijn verscheidene personen, die tot de aristokratie en den Jockey-club behooren, gearresteerd. De directie der Vaudeville wilde het stuk intrekken, doch de regering heeft verboden dit te doen.

Parijs, 5 April. Het algemeene gesprek van den dag is over het gebeurde in den vaudeville. Zoo als men zegt, zou de keizer eerst Donderdag ochtend door een senateur, die Z. M. om de invrijheidstelling van een zijner bloedverwanten verzocht, met het gebeurde bekend zijn geworden. De oorzaak van de ongeregeldheden schijnt dáárin gelegen te zijn, dat mejufvrouw Pierson, die zeer in gunst staat bij den secretaris der Russische ambassade, prins Demidoff, verzocht had van hare rol in het stuk „*le Cotillon* te worden ontslagen. De directie wilde dit echter niet toestaan. Prins Demidoff en zijne vrienden moeten toen hebben gedreigd, dat zij het stuk zouden doen vallen. De Russische ambassadeur heeft echter aan zijn secretaris verklaard, dat hij niet verlangde om zulk eene kleinigheid in moeijelijkheden met de Fransche regering te geraken. Prins Demidoff bleef toen te huis, doch zijne vrienden hebben hun plan doorgevoerd.

— Het gebouw, dat alhier voor de tentoonstelling van 1863 zal worden opgerigt, zal door den heer Joseph Paxton, Engelsch ingenieur, worden gebouwd en het ijzerwerk zal worden geleverd door de heeren Tomas Edington and son te Glasgow. Het gebouw zal nagenoeg 67,000 vierkante ellen groot zijn; er is ruim 8000 ton ijzer voor noodig.

— Op het door het Turijnsche hof uitgedrukte verlangen, zal prins Humbert, oudste zoon van koning Victor Emmanuel, dit jaar de oefeningen in het kamp van Chalons bijwonen.

— Er zijn door den heer Hullin, eigenaar eener bronspoederfabriek te Châtellerault, bij toeval twee nieuwe metalen ontdekt, die alle eigenschappen van goud en van zilver hebben, doch iets minder zwaar zijn. Dit metaal kan tegen 15 francs het kilo worden geleverd. Er zal een prachtig tafelservies van deze metalen naar de Londensche tentoonstelling worden gezonden.

— Gisteren begon de behandeling der zaak van den heer Mirès bij het hof te Douai. Mirès verviel telkens in hevige gramschap en beleedigde verscheidene malen den rapporteur, den regter van instructie en den deskundige Monginot, zoodat de president hem meermalen moest aanmanen, bedaard te zijn en zich te matigen. Mirès antwoordde den president met de volgende woorden: „Ik verdedig mij zoo als ik goedvind", waarop de president zeide: „gij moet u niet verdedigen zoo als gij goedvindt, maar zoo als het een beschuldigde betaamt".— „Ik ben geen beschuldigde", hernam Mirès, „ik ben een slagtoffer, en wanneer gij mij het regt van verdediging niet wilt toestaan, dan moet gij mij slechts vonnissen, zonder mij te hebben gehoord". De president liet hem toen eenigen tijd voortspreken. Mirès concludeerde tot het benoemen van nieuwe deskundigen.

Parijs, 4 April. De keizer heeft nog geene beslissing genomen ten opzigte van de heeren de Goyon en de Lavalette. Mevrouw de Goyon is door den keizer en de keizerin ontvangen en heeft verklaard, dat zij volstrekt niet bevreesd is, dat haar echtgenoot zou worden teruggeroepen. De heeren de Lavalette en Thouvenel dringen echter zoo zeer op die terugroeping aan, dat er bij niemand twijfel bestaat, of zij zullen hun wensch vervuld zien.

— Er loopt een gerucht, dat maarschalk Canrobert met het opperbevel over de troepen in het kamp van Châlons zal worden bekleed.

— De vermindering van het leger heeft hier groot opzien gebaard. Men spreekt van eene memorie van maarschalk Niel over de nieuwe organisatie des legers, welke den keizer zeer goed moet hebben bevallen. Dit heeft misschien aanleiding gegeven tot het gerucht, dat hij tot minister van oorlog zal worden benoemd.

— Er is sprake van eene reorganisatie der marine. Voor de Fransche kust zullen twee groote maritieme divisiën worden gevormd, waarvan de eene onder bevel van admiraal Hamelin en de andere onder dat van admiraal Romain Desfossés zou staan. Deze zijn de eenige admiralen, die de Fransche marine bezit.

— De regtbank heeft heden vernietigd een legaat, dat door den heer Paressot aan de vereeniging van St. Vincentius da Paulo was vermaakt, overwegende dat deze vereeniging niet door de regering is geautoriseerd.

Het testament van dienzelfden heer heeft tot een ander proces aanleiding gegeven. Er staat daarin namelijk bepaald, dat er jaarlijks eene som van 30,000 francs, bij gedeelten van 120, à 250 francs, aan de bejaarde werklieden van des overleden fabriek zou worden uitgedeeld. De erfgenamen beweerden, dat dit legaat nietig was, op grond, dat de namen der legatarissen niet waren genoemd.

— Zekere Jules F., een jong mensch van zeer goeden huize, die echter door zijne verkwistende levenwijze in moeijelijke finantiële omstandigheden is geraakt, heeft het volgende middel bedacht om zich geld te ve schaffen. Hij droeg zijn regterarm in een doek en ging naar een openbaren briefschrijver, wien hij, onder voorgeven, dat hij zich had gebrand, opdroeg eenige acceptatiën op tijd te schrijven en die te onderteekenen Dubourg, koopman in zijden stoffen; hieraan werd voldaan.

Vervolgens ging hij naar eene inrigting voor het huren van dienstboden en deed onderzoek naar bekwame kameniers. Men gaf hem onder anderen eene zekere Henriette P. op. Hij begaf zich naar deze en zeide, dat hij intendant van graaf Romanoff was en belast was eene kamenier te huren. Toen zij hem op de vraag of zij was gehuwd ontkennend antwoordde, zeide hij: „Dat is erger, want de gravin wil volstrekt eene gehuwde hebben, maar gij zult wel wat hebben bespaard en zult dus ook wel een man vinden." Zij had de onvoorzigtigheid hem te bekennen, dat zij 6000 francs bezat.

Jules herhaalde zijne bezoeken en zeide op zekeren dag: „Ik heb aan iets gedacht; wij zouden te zamen kunnen huwen. Eene enkele huwelijksbelofte zou voorloopig genoeg zijn, om de gravin over te halen u in dienst te nemen; zij zal ons huwelijk bespoedigen en ons wel een goed geschenk geven. Henriette stemde toe en de wederzijdsche huwelijksbelofte werd onderteekend.

Thans maakte Jules gebruik van zijne acceptiën en voorgevende, dat hij die voor zijn meester moest disconteren, raadde hij Henriette aan dit te doen, hij kreeg hare 6000 francs, doch kwam niet terug.

Jules F. is gearresteerd juist toen hij bezig was aan een andere kamenier, die ook eenig geld bezat, het hof te maken

DUITSCHLAND.

Berlijn, 4 April. Aan het bataillon landweer der garde te Graudenz is door den kommandant von Schmeling een oproeping gerigt, waarin hij hevig uitvaart tegen de „demokraten, vooruitgangsmannen, liberalen, constitutionelen, of hoe zij zich ook believen te noemen", die den koning van zijne magt willen berooven; voorts betoogt, dat de mannen van de landweer „geene diplomaten of demokraten, maar soldaten" zijn, en er op aandringt, om alleen conservatieve mannen uit het midden der landweer tot kiezers te benoemen, die op hunne beurt slechts de kandidaten van het conservatieve kiescomité tot leden van het huis der afgevaardigden moeten kiezen, als wanneer het Pruissische vaderland gerust de toekomst kan te gemoet gaan, want „de oude landweer leeft nog!"

— Gedurende het winterhalfjaar 1860—61 werd hier te lande in 141 gymnasiën onderwijs gegeven door 1343 directeuren. hoog-en gewone leeraren, 226 hulponderwijzers in de wetenschappen, 254 onderwijzers in de techniek, 102 geestelijken voor het godsdienstig onderrigt, 60 kandidaten en 70 onderwijzers aan de voor het gymnasium voorbereidende scholen. De gymnasiën werden bezocht door 39,737 leerlingen, zijnde 25,714 protestanten, 11665 katholieken en 2358 Israëlieten, en de voorbereidende scholen door 3056 (2528 protestanten, 210 katholieken en 318 Israëlieten).

Berlijn, 6 April. De *Vossische Zeitung* van gisteren deelde een naamloos schrijven mede, eene dringende uitnoodiging van den minister van financiën aan zijn ambtgenoot van oorlog bevattende, om de tegenwoordige begrooting van oorlog met 2 ½ millioen te verminderen, ten einde de regering de tot dus ver geheven opcenten op de belastingen zou kunnen opheffen en daarvan nog vóór de aanstaande verkiezingen voor het huis der afgevaardigden bepaalde verzekeringen zou kunnen openbaar maken. Heden leest men in de half-officiële *Allgemeine Preussische Zeitung* het volgende: „De *Vossische Zeitung* bevatte een vertrouwelijk schrijven van den minister van financiën aan den minister van oorlog, naar het heet naamloos aan dat blad toegezonden. Dit schrijven kan echter slechts langs strafbaren weg in het bezit van den inzender zijn gekomen, en is derhalve deze zaak in handen van het openbaar ministerie gesteld".

SPANJE.

Een Spaansch werktuigkundige heeft naar de Londensche tentoonstelling eene hand gezonden, die volgens mechanische regelen zoodanig bewerkt is, dat hij, die er gebruik van maakt, ze naar goedvinden openen en sluiten kan. Geen voorwerp zoo klein of zij omklemt het of werpt het weg; zij schrijft en teekent en is daarbij zoo fijn bewerkt, dat de kracht door spieren en zenuwen uitgeoefend, ook door haar wordt verwezenlijkt. Deze mechanische hand is voor hoog geplaatste personen te Madrid ter bezigtiging gesteld en de vervaardiger heeft bewezen, dat zij in het gebuik voor eene natuurlijke hand schier niet behoeft onder te doen; zoo nam zij o. a. twee realen van tafel en klemde die tusschen duim en vinger, op eene wijze die de vingers van een geroutineerden geldman zich niet zouden behoeven te schamen.

ITALIË.

Turijn, 5 April. 120 door 60 soldaten bij Poggio aangevallen; de aangevallen; de roovers zijn vlugtende teruggetrokken naar Minervino en Montecarafa, waar zij op nieuw zijn geslagen. Te Cosenza hadden gisteren de in den omtrek zich ophoudende roovers zes burgers van Rossano opgeligt en voor dezer vrijlating een zwaar rantsoen geëischt. De troepen hebben ook deze gevangenen bevrijd en een tiental gewapende roovers in arrest genomen. Eenigen hunner zijn dadelijk gefusilleerd; anderen zijn naar de regtbanken verwezen.

Volgens een telegram van Aquila zou er eene ontmoetieng op de Romeinsche grenzen hebben plaats gehad tusschen de Fransche troepen en de roovers.

— Bij een besluit, waarbij de inlijving van het leger van het Zuiden bij de staande armee wordt bevolen, is in art. 1 de ontbinding van het korps Italiaansche vrijwilligers bepaald. De andere artikelen behelzen algemeene bepalingen omtrent de indeeling der thans bij de vrijwillige korpsen geplaatste officieren. In de aan het besluit voorafgaande memorie van toelichting wordt de noodzakelijkheid betoogd, om de verspreide militaire elementen tot een goed leger te vereenigen. De regering wil echter met dit besluit niet te kennen geven, dat zij in geval van oorlog niet weder gaarne vrijwilligers in dienst zal stellen.

— De toebereidselen welke te Rome voor de bijeenkomst der bisschoppen gemaakt worden zijn enorm; eenige kloosters zijn gereed gemaakt om hen te herbergen. Er zullen twee openbare consistoriën gehouden worden, die beide gewijd zullen zijn aan de canonisatie der Japansche martelaars. De ceremonie der canonisatie zal op den 8sten Junij plaats hebben. Dit is het officieele gedeelte; wat het geheime gedeelte betreft, dat zal den volgenden loop hebben. De bisschoppen zullen verschillende kleine groepen vormen, iedere groep onder het presidentschap van een kardinaal. Die kleine afdeelingen zullen hare uitspraken in handen stellen van eene commissie, onder het presidentschap van den H. Vader, en in den boezem van deze commissie zal een besluit worden opgemaakt, waaraan alsdan de meest mogelijke publiciteit zal worden gegeven.

— De heer Benedetti heeft met den heer Ratazzi eene langdurige conferentie gehad over Garibaldi's voorgenomen reis naar Napels. Benedetti maakte dienaangaande de opmerking, dat keizer Napoleon niet gaarne zou zien, dat de tegenwoordige agitatie in Italie nog langer duurde. Daags na die bijeenkomst werd er een ministerraad gehouden, die door koning Victor Emanuel werd bijgewoond en waarin besloten werd dat Z. M. naar Napels zou gaan, en dat Garibaldi zou worden uitgenoodigd om naar Turin terug te komen. Ten gevolge daarvan werd een voornaam officier naar Garibaldi afgevaardigd. Deze ontving hem zeer vriendschappelijk en verzocht hem, in antwoord op de overgebragte uitnoodiging, aan Z. M. te zeggen dat hij aan het daarbij uitgedrukt verlangen zou voldoen. Naar men verneemt zal hij nu een kort uitstapje naar Genua doen, om vervolgens weer naar Caprera terug te keeren.

Het Italiaansch ministerie ontveinst niet, dat het met vele moeijelijkheden zal te kampen hebben, doch juist daarom is Ratazzi voornemens den tijd van het recés der parlementszitting zooveel te ijveriger te besteden tot het beramen van de krachtigste maatregelen.

Niettegenstaande het door de dagbladen wordt tegengesproken, is Victor Emmanuel stellig voornemens een bezoek bij keizer Napoleon af te leggen.

Volgens de dagbladen zal de koning den 25sten April naar Napels vertrekken en daar tot einde Mei blijven.

— De door den Italiaanschen minister van marine ingestelde commissie, heeft zich voor de noodzakelijkheid van een vermeerderd aantal kommandementen en voor de gepantserde oorlogschepen verklaard. De minister heeft mitsdien bevel gegeven om daaraan te voldoen.

— Men schrijft uit Bologna, dat de policie een zeer uitgebreide clericale zamenzwering in de kloosters heeft ontdekt Zij heeft eenige proclamatien en geheime instructien voor de biechtvaders in beslag genomen, volgens welke zij aan de militairen geene absolutie mogten geven, indien ze zich niet verbinden, om te deserteren of de desertien te begunstigen. Er hebben reeds talrijke arrestatien onder de clericalen plaats gehad.

CHINA.

De beruchte Apak, het voormalig hoofd der zeeroovers, is thans keizerlijk Admiraal der zeemagt welke te Chusan is gestationneerd. Het schijnt dat hij eenige inwoners dier plaats verdacht hield van Taipinggezind te zijn. Hij nam derhalve de oude keizerlijke methode te baat door namelijk eerst te onthoofden en daarna te onderzoeken. Hij liet in eene enkele teregtzitting 300 hoofden afslaan. Er was noch gevecht, noch aanval, noch zelfs bedreiging geweest, alleenlijk was het strand bezaaid met „koppen".

De gezagvoerder van de *Shandon* die hoofden langs den oever ziende, meende hierdoor ten onregte dat de opstandelingen een aanval hadden gedaan en verslagen waren geworden.

(*Daily press*)

AMERICA.

De nieuwsbladen van New-York deelen den volgenden brief mede van kapitein Ericsson:

New-York, 11 Maart. Mijn waarde Sargent! Met groot genoegen heb ik uwe gelukwenschen ontvangen, en ik verzeker u, dat alles door mij zal worden aangewend om de natie met eene vloot van oorlogschepen te voorzien, waardoor wij geheel Europa zullen kunnen trotseren. Geef mij slechts de noodige middelen en binnen zeer korten tijd zullen wij tot die mogendheden kunnen zeggen, welke er op uit zijn republikeinsche beginselen te vernietigen: „verlaat de Golf met uwe zwakke bodems of vergaat!" Gedurende mijn geheele leven heb ik aangetoond, dat mechanische kennis een einde maken zal aan Engelands magt op zee. De Oceaan is de natuurlijke openbare weg voor alle volkeren. Hij moet vrij zijn, en stellig zullen natuurwetten behoorlijk aangewend dit doel doen bereiken. Geheel de uwe J. Ericsson. Aan Epes Sargent Esq. Boston.

De gereede overwinning van de *Merrimac* op de houten schepen heeft het Confederalistisch Gouvernement doen besluiten om krachtige maatregelen te nemen ter bouwing van eene ijzeren oorlogsvloot met allen mogelijken spoed. De *New-York Herald* doet eene opgave van de schepen, die reeds afgebouwd en in aanbouw zijn, als ook van die welker constructie is aanbevolen, zij zijn de volgende: de *Monitor*, de *Galena* en de *Naugutuck*; deze zijn afgebouwd. In aanbouw zijn het nog zonder naam zijnde doch geduchte schip (*Dark vessel*,) te Philadelphina; de Adirondack en de Stevens batterij. Voorgesteld zijn: 20 ijzeren kanonneer-booten, 20 gepantserde fregatten; eenige stoormrammen enz. in 't geheel zullende uitmaken eene nieuwe ijzeren vloot van 50 schepen. (*The overland Mail*)

— Omtrent de krijgebewsgingen wordt nader het volgende gemeld: In het noordwestelijk gedeelte van Arkansas heeft een veldslag plaats gehad, waarbij de Noordelijken werden aangevoerd door de generaals Curtis, Sigel (een Duitsch uitgewekene van 1849) en Arbotti (een Hongaarsch emigrant, schoonbroeder van Kossuth) terwijl de Zuidelijke troepen, of eigenlijk hunne westelijke armee, werden gekommandeerd door de generaals Price Mc. Cullough en Mc. Intosch. Het gevecht duurde zoolang tot de strijd, die van weerszijden hardnekkig werd volgehouden, met de volle nederlaag der Zuidelijken eindigde, tengevolge waarvan deze genoodzaakt waren eene wijkplaats naar het gebergte te zoeken. De Noordelijken hebben evenwel ook een aanzienlijk verlies geleden, daar ruim 1000 man van hun kant gesneuveld zijn. Nu hadden de Zuidelijken in Missouri, in de nabijheid van Nieuw Madrid, aan den regter-oever van de Mississippi een korps van 100,000 man in eene belangrijke goed versterkte positie geplaatst. Tegen die plaats rigtte generaal Pope met zijne Noordelijke troepen een aanval, met het gevolg dat de positie veroverd werd en de Zuidelijken met achterlating van al hun geschut, tenten, ammunitie en proviand de vlugt moesten nemen. Dit was voor de Noordelijken een te belangrijker wapenfeit, omdat Nieuw Madrid zeer moeijelijk te genaken is, wegens de uitgestrekte moerassen, waarin het geheele zuidoostelijke gedeelte van het Missouri-gebied als besloten ligt. Bovendien was de aanval zeer bemoeijelijkt, omdat de Zuidelijken op de rivier zes goed gewapende kanonneerbooten hadden geplaatst, die geregeld konden werken, zoodat er eene buitengewone kordaatheid en veel overleg werd vereischt, om regtstreeks daar tegen op te rukken. Die overwinning was intusschen voor de Unie zooveel te gewigtiger, omdat daarmede het laatste korps der Zuidelijken uit Missouri was verdreven en deze aldaar nu geen enkele plek gronds en geen enkel man meer bezitten. Bovendien zien de Noordelijken zich door dit feit den weg geopend door het gebied van Arkansas, hetwelk tusschen de armee van Curtis ten westen en die van Pope ten oosten werd ingesloten; zoodat het voor de korpsen der Unie, die nu meester waren van den regter oever van den Mississippi, niet moeijelijk viel Memphis te belegeren en aldus het laatste bolwerk der Zuidelijken in het westen te doen vallen. En toch moet dit een en ander in belangrijkheid nog onderdoen voor hetgeen in Virginie plaats had. Gelijk men weet hadden de Zuidelijken het geheele noorden en oosten van dat gebied nog bezet gehouden. Hun linkervleugel was geposteerd bij Harpers-Ferry, aan den Boven-Potomac, en hield de steden Leesburg en Winchester als uitgangspunt der operatien. Hun centrum bevond zich te Centreville, op eenige mijlen afstands van de hoofdstad. Hun regtervleugel hield den Beneden Potomac bezet en dien geheelen stroom door eene lange reeks van batterijen geblokkeerd, waardoor de regtstreeksche communicatie tusschen de kust aldaar en Washington totaal was afgesneden, terwijl de reserve eene positie bij Manassas had ingenomen. In dien stand van zaken hoorde men in het begin van Maart spreken over eene voorgenomen rugwaartsche beweging der Zuidelijken. Die beweging heeft thans plaats gehad en niet slechts zijn daarbij Winchester, Centreville en Manassas ontruimd, maar ook alle batterijen aan den Potomac verlaten, geheel in strijd met het tot nu toe gevolgde plan om zoodanig stand te houden en zoover voorwaarts te rukken, dat zij bij Philadelphia, New-York en Boston hunne kwartieren zouden kunnen opslaan. Al was het nu wel te zien, dat dit plan zoo gemakkelijk niet verwezenlijkt zou worden en al viel, vooral in de laatste tijden, de krijgskans hen herhaaldelijk tegen, zoo schijnen de deskundigen toch nog niet te begrijpen, door welke omstandigheden die plotselinge ontruiming wordt gemotiveerd.

Men beschouwt dit incident, maar vooral de ontruiming van Manassas, als de grootste nederlaag tot nog toe door de Zuidelijken ondervonden. Zelfs de aanhangers van het Zuiden erkennen dat het verlaten van eene gewigtige strategische positie het ontegenzeggelijk bewijs levert hunner magteloosheid, om zich met de troepen van generaal M'Clellan te meten. Manassas werd, gelijk men weet, sedert den gedenkwaardigen veldslag van Bulls Run doer de élite van het Zuidelijk leger bezet en door hunne generaals werden geene middelen gespaard om die positie, waardoor de veiligheid van Washington werd bedreigd, op alle punten te versterken. Hare fortificatien waren inderdaad zoo reusachtig, dat zij als onoverwinbaar werden beschouwd. Het is dus niet te verwonderen dat de Zuidelijken door die plaats te ontruimen hun prestige grootendeels verliezen en dat hunne vrienden beginnen te wanhopen. Sommigen gelooven intusschen dat die onverklaarbare terugtogt niet anders dan eene krijgslist is om generaal Mac Clellan in den val te lokken. Mac. Clellan is evenwel te wakker om zich zoo maar te laten vangen. Men verwacht algemeen dat de Zuidelijken, indien Mac Clellan verder voortrukt, te Richmond zullen staande houden en dat dus die plaats het tooneel van een bloedigen veldslag zal worden. Mogt ook Richmond in handen der Noordelijken vallen, dan is het lot der Zuidelijken beslist en hunne spoedige onderwerping kan men dan nabij zien. De Noordelijken blijven intusschen hunne taktiek volhouden. Gelijk men weet heeft de president Lincoln onmiddelijk na de laatste reorganisatie der armee, het opperbevel over de troepen zelf aanvaard, terwijl aan generaal Mac Clellan, die tot nog toe daarmede was belast, het kommando over de afdeelingen aan den Potomac is opgedragen. Generaal Hallcok behoudt het opperbevel in de westelijke departementen, terwijl in het centrum een derde kommandement is georganiseerd onder den naam van de afdeeling der bergarmee. Het bevel daarover is opgedragen aan generaal Fremont, hetwelk men beschouwt als eene voldoening voor de wijze, waarop hij vroeger in de openbare opinie beandeeld was.

Generaal Mac Clellan heeft inmiddels aan de armee aan de Potomac bekend gemaakt. dat er weldra een beslissende veldslag zal worden geleverd en dat het oogenblik tot oprukken thans was aangebroken, waarbij de manschappen zich ontberingen en lange marschen zouden moeten getroosten.

De generaal Beauregard (der Zuidelijken) heeft bij de aanvaarding van het kommando over de troepen aan den Mississippi eene dagorder uitgevaardigd, waarin hij hen aanspoort om zich door de geleden verliezen niet te laten ontmoedigen, maar deze integendeel te beschouwen als een aansporing tot nieuwe krachtdadige handelingen, waarvan hij met Gods hulp de zegepraal hunner zaak verwacht.

AUSTRALIË.

De vice-consul der Nederlanden te Sydney heeft de volgende berigten omtrent den handel, de scheepvaart, enz. van de kolonie Nieuw-Zuid Wales over 1861 medegedeeld.

De geldkrisis, die gedurende het jaar 1860 te Sydney heerschte, heeft met het sluiten van dat jaar ook haar einde bereikt. Het afgeloopen jaar 1861 heeft zich, in tegenstelling van het voorgaande, door eene solide beweging in handelsondernemingen gekenmerkt. Het crediet werd hersteld en faillieten van eenige beteekenis hebben niet plaats gehad.

De aanvoeren direct van Nederland bestonden uit 20,120 kelders genever en 1250 kisten kaarsen.

De handel tusschen de Ned. Oost-Indische bezittingen en deze kolonie is steeds toenemend en staat op het punt van vrij belangrijk te worden. De meerdere zorg, die men op Java aan de bereiding van de voor Sydney passende suiker besteedt, heeft nu reeds gunstig op den verkoop van dit artikel op de markt te Sydney gewerkt en daar de Muscovado-suiker van verschillende fabrieken bijna in kleur en grein gelijk staat met de Mauritius-suiker, zoo is daardoor eene stoute mededinging ontstaan, die, bij eene aanhoudende oplettendheid op Java op de behoefte van de markt te Sydney, niet anders dan gunstig voor eene toenemende uitbreiding van den handel op Australie kan werken.

Java-rijst is gedurende het afgeloopen jaar 1861 zeer in waarde gerezen; uithoofde der uitmuntende kwaliteit wordt thans door de consumenten circa 2 pd. st. per ton boven de Patria-rijst betaald, terwijl koffij (West-Indische bereiding) bijna met plantation Ceylon wordt gelijk gesteld.

De aanvoeren van Java bedroegen in 1861:

1819 ton suiker,
67 „ koffij,
632 „ rijst.

Het laat zich uit bovengemelde gunstige voorteekenen wel aanzien, dat Australie eene steeds uitgebreider débouché voor Java-producten zal openen. Het verbruik van deze drie hoofdartikelen aan de markt te Sydney is zeer beduidend.

Manila, Mauritius, Ceylon en Calcutta hebben het volgende aandeel aan den invoer genomen:

14.365 ton suiker	9.330	ton	Manila
	5.035	„	Mauritus
516 „ koffij	264	„	Manila
	252	„	Ceylon
rijst	3.685	„	Calcutta.

Van het stapelproduct, schapenwol, werden via Londen circa 1000 balen naar de Nederlandsche markten verscheept en circa 1000 gezouten huiden met dezelfde bestemming. Prijzen van wol zijn in 1861 aan de markt te Sydney circa 1d lager geweest, dan in het voorafgaande jaargetijde en tegen het einde van dat jaar heeft op nieuw eene verlaging van 1d à 1½d op bijna alle soorten plaats gehad.

Van steenkolen blijft de uitvoer geregeld voortgaan, doch meer van New-Castle dan van Sydney. Van Sydney zijn slechts circa 1200 ton gedurende het laatste jaar naar Nederlandsch-Indie verscheept.

De goud-productie vertoont voor 1861 weder een hoog cijfer.

De opbrengst der verschillende gouddistricten bedroeg in 1861, volgens officiele opgaven, 465,753 oz., hetwelk vergeleken met 355,317 oz. in 1860, eene meerdere opbrengst van 110,436 oz. aantoont en op eene waarde van 1.7000,000 pd. st. geschat wordt.

Telegraaflijnen zijn thans gelegd tot Brisbare in de kolonie Queensland en brengen deze noordelijke kolonie dus in verbinding met de uiterst zuidelijke van Australie.

In de laatste helft van 1861 zijn te Sydney aangekomen:

2	Nederlandsche	schepen	van Nederland	metende 1445	ton.
1	„	schip	„ Java	„ 437	„
2	„	schepen	„ vreemde havens	„ 1359	„
3	„	„	„ Java	„ 788	„

en van daar vertrokken naar Java:

2 Ned. schepen, metende 1054 ton,
2 „ „ in ballast „ 1753 „

(*Jav. Ct.*)

NIEUW-ZEELAND.

Uit Nieuw Zeeland luiden de berigten immer oorlogzuchtig. De vroeg ingevallen winter deed de werkzaamheden aan de goudmijnen te Otago ophouden wegens gebrek aan al het noodige, tot zelfs brandhout toe.

(*The Singapore freepress.*)

BOEKBESCHOUWING.

Handleiding ten gebruike bij de Uitoefening der Militaire Regtspleging, bewerkt ten dienste van het leger in Nederlandsch Oost-Indië door Mr. W. E. van der Hout.

Aan de Redactie is een werk ter beoordeeling ingezonden, getiteld: „Handleiding ten gebruike bij de uitoefening der Militaire regtspleging, bewerkt ten dienste van het Leger in Nederlandsch Oost-Indie."

Dit werk behoeft onze aanbeveling eigenlijk niet, daar het en een lang gevoelde behoefte voorziet. Mr. W. E. van der Hout, de zamensteller, die herhaalde malen als auditeur militair geroepen is geweest, om den militairen regter in N. I. voor te lichten en bij te staan, heeft den officieren bij het leger alhier naar ons inzien een belangrijke dienst bewezen met hun eene zoodanige handleiding aan te bieden, zij toch zijn vaak geroepen om regt te spreken in militaire aangelegenheden. Welkom zal hun dus het bovengenoemd werk zijn, dat de vrucht is van lang zoeken, verzamelen en niet minder van studie. De heer Mr. W. Scheltema, die eene beknopte doch duidelijke voorrede voor deze handleiding schreef en als regtsgeleerde een zeer bevoegd beoordeelaar mag genoemd worden, zegt aan het einde dier voorrede wat wij ook tot slot onzer beoordeeling willen gebruiken, het volgende:

„En wij twijfelen niet of dit boek zal binnen weinige weken in de handen zijn van een ieder, die geroepen is regt te spreken over militairen in Nederlandsch-Indie, want, terwijl aan den eenen kant de vervulling dier edele roeping is geworden minder moeijelijk en minder tijdroovend, is aan den anderen kant vermenigvuldigd de gelegenheid voor den militairen regter om in zijne regtspraak doel te treffen. Dat doel is: de overal en altijd gelijke toepassing van de wet, ter voortdurende bezieling van het geheele leger met orde."

GEMENGDE MEDEDEELINGEN.

Een nieuw Zeemonster ontdekt bij Teneriffe.

Sints onze oude kennis de Zeeslang zich niet meer de moeite geeft om de oplettendheid gaande te houden, waarschijnlijk wel omdat zijne laatste verschijning door zoo vele ongeloovigen werd begroet, is er in de wateren van Teneriffe een kandidaat voor geloof en ongeloof voor den dag gekomen, die de volksnieuwsgierigheid wel zal weten gaande te houden; op Teneriffe zelf heeft de ontdekking niet weinig sensatie verwekt.

De aanspraken van het nieuwe monster zijn misschien niet grooter dan die van zijn voorganger; maar toch is het waar, dat men het gemakkelijker heeft weten te rangschikken, wordende hij naar de beschrijving geacht te zijn een reusachtig exemplaar van reeds bestaande zeedieren. Het is te hopen dat de oude *zeeslang* moge herstellen van het leed, haar door den telegraafkabel aangedaan (ten minste men verhaalt dat zij daardoor geleden heeft) en de pogingen van den nieuwen indringer weêrstaan, door de waarheid te bewijzen van haar vroeger bestaan, zoo niet dan, behoort zij niet meer tot de *Natuurlijke* Historie, maar zal geheel tot de *Mythos Logos* teruggewezen worden, in gezelschap met de oude draken, enz., enz.

De fransche stoomboot *Alecton* kruiste voor eenigen tijd in de zee van Teneriffe, toen de wacht op het dek rapport maakte van het ontdekken eener drijvende massa aan bakboord, waarvan de zelfstandigheid niet gemakkelijk kon bepaald worden, daar sommigen het voor een dood paard, eene groote kist, eene massa zeeplanten aanzagen, terwijl anderen het voor een levend dier hielden; de laatsten grondden hun beweren daarop, dat zij de pooten konden zien bewegen.

Daar men het schip met alle mogelijke snelheid het voorwerp deed naderen, onderzocht de bevelvoerende officier, luit. Bouger, de vreemde verschijning naauwkeurig door een kijker en weldra hield hij haar voor een reusachtigen polyp. „Ik bevond mij", dus zegt hij, „in tegenwoordigheid van een dier vreemde wezens, welke de zee somtijds uit hare diepte opwerpt, als om de wetenschap te beschamen. Het was een gelukkig toeval; geen oogenblik mogten wij aarzelen om er partij van te trekken, en ik zette er mij dadelijk toe om het monster zooveel mogelijk van nabij te onderzoeken en dat wel met de grootste zorgvuldigheid. Alles was aan boord in beweging; de kanonnen werden geladen, de harpoenen gerigt, strikken klaar gelegd, in één woord alles werd gereed gemaakt voor de nieuwe jagt. Ongelukkig stond de zee toen hoog en kwam dwars op het schip aan; de manoeuvres werden daardoor niet ligt uit te voeren, terwijl het gedierte zelf, altijd op de kam der golven blijvende rusten, met niet geringe bekwaamheid tegenmanoeuvres in het werk stelde, om aan onze lagen te ontkomen. Na het verscheidene malen zoo nabij gekomen te zijn, dat wij het met een tiental schoten konden begroeten, (welke het dier echter met de grootste onverschilligheid om zich heen zag vliegen) was ik eindelijk zoo gelukkig van het met een harpoen te treffen en het tevens met een strik vast te krijgen. Daarop werden pogingen aangewend, om zich nog

van het dier te verzekeren; maar eene geweldige beweging van het schip of welligt door het monster zelf gemaakt, deed de harpoen, die slechts in de taaije huid was gedrongen, losgaan. Het gedeelte van zijn ligchaam daar de lijn om heen zat, trok terug en het gelukte ons slechts een gedeelte van zijn staart aan boord te hijschen. Wij hadden evenwel genoeg van het monster gezien, om er eene naauwkeurige teekening van te maken. Het scheen ons omstreeks 18 voet, van den kop tot den staart, lang te zijn; de vorm van den kop had overeenkomst met dien van een papegaai en was omgeven van acht sprieten of voelhorens van 5 à 6 voet lengte. Het dier had een inderdaad vreeselijk voorkomen; de kleur was roodbruin; zijne glazige oogen waren zoo groot als een gewoon tafelbord en zijn geheel had iets afschuwelijks. Officieren en matrozen verlangden van mij dat ik eene boot in zee zou zetten, ten einde nogmaals te trachten het monster te vinden en aan boord te brengen; maar ik vreesde dat het, bij een aanval van nabij, de boot zou raken en welligt eenige manschappen in eene doodelijke omhelzing met zijne lange armen zou versmoren, want het stond te vreezen dat zij opgevuld zouden zijn met eene electrieke en verdoovende vloeistof (zoo als de sidder-aal.) Ik bevond het onverantwoordelijk om het leven van mijn scheepsvolk te wagen tot het voldoen eener ijdele nieuwsgierigheid, hoewel die nieuwsgierigheid door velen lust tot wetenschappelijk onderzoek zou genoemd worden. Ik liet dus het verminkte monster gaan; instinkmatig vlood het henen, echter niet zoo vlug als het vroeger onderdook; van tijd tot tijd vertoonde het zich nog aan ons gezigt.

Uit de *Illustrated Times*, 22 Maart 1962.

Nieuwe Grondstof voor Papier.

Eene der wekelijksche vergaderingen van de „Royal Agricultural Society" werd geopend met de voorlezing van een stuk, waarin veel beloofd wordt en zoo die beloften tot vervulling komen, zal daardoor een nieuw handelsartikel aan de markt gebragt worden, hetwelk in vele opzigten de grootste voordeelen voor de engelsche nijverheid zal opleveren. Zekere heer Tryor, voorzitter van de „Nova-Scotia Library and Scientific Association", schreef namelijk, dat in het land zijner inwoning ontdekt was geworden, dat een gedeelte der aldaar in het wild groeijende plant, genaamd Bokhara-klaver, voldoende stof oplevert tot het vervaardigen van papier en ook dienstig kan zijn als grondstof in sommige weverijen. Er is aanvraag gedaan om een patent of brevet van uitvinding te verkrijgen, en zoo de proef wel slaagt zal zekerlijk geen der belanghebbenden het den geestrijken uitvinder benijden dat hij rijke vruchten daarvan inoogst.

Zoo ver de „*Illustrated Times*" van 15 Febr. 1862; maar wij kunnen dit ter neder schrijvende, niet nalaten te vermelden dat een onzer verdienstelijke landgenooten, de heer L. Weber te Tjogrek bij Buitenzorg, uit verschillende zelfstandigheden zeer goede grondstoffen voor papier gevonden heeft. Wij zijn in de gelegenheid geweest het laboratorium van dien heer te bezigtigen en waren inderdaad getroffen door het vele dat wij daar zagen; voor weinige maanden heeft Z. E. de Gouverneur-Generaal ook den heer Weber een bezoek gebragt en wij vertrouwen met belangstelling gezien wat wij zagen. De monsters van het door den heer Weber gevondene zullen naar wij vernemen, op de groote tentoonstelling te Londen verschijnen. Wij hopen dat de uitslag aan de verwachting beantwoorde en dat ook de heer Weber de goede vruchten van zijn ijver moge plukken.

Kanibalismus te Bonny.

Bij de aankomst van de West Africaansche mailboot „*Armenian*" te Liverpool vernemen wij, dat toen het vaartuig in de Bonny rivier lag, er het gerucht liep, dat een Kanibaalsch feest in de stad stond te worden gevierd, hoewel niemand er geloof aan sloeg. Toen echter op den volgenden morgen eenige passagiers aan wal gingen, werden hunne blikken vreeselijk getroffen door het ontwaren van vijf menschenhoofden netjes in het gras gerangschikt nabij een vuur waarop een grooten pot stond om die hoofden te kooken. Op een anderen hoop lagen armen, beenen etc. terwijl een oud zwart wijf bezig was eene menschenlever in schijven te snijden om te worden gestoofd.

Het schijnt dat even voor de terugkomst uit Engeland van den koning van Bonny met name Peppel, de bevolking in twee partijen was verdeeld, waarvan de eene zich tegen de wederkeering des konings verklaarde. Naderhand echter verzoenden zich beide partijen en kwamen overeen, dat niemands leven zou worden opgeofferd voor en aleer hij voor den koning had teregt gestaan.

(*The Atlas*.)

Een Stoom-Regenerator of Vernieuwer.

In Engeland zijn merkwaardige proeven genomen aangaande eenige uitvindingen aan de stoomwerktuigen, welke bij groote bezuiniging tevens meerdere krachtsontwikkeling beloonen.

Een toestel draagt den hierboven staanden naam, en de grond van het toegepaste stelsel ligt geheel in het condenseren van den stoom, zoodanig dat het water naar den ketel teruggevoerd wordt in een verwarmden toestand, waardoor de verdere toevoer van water onnoodig wordt, uitgezonderd voor een gering gedeelte dat door lekking te kort komt. Deze bezuiniging in de aanbrenging van water vergunt dat de ketels kleiner zijn, doet steenkolen sparen, en doet zoodanig een gelijkmatigen warmtegraad ontstaan, dat daardoor omkorsting voorkomen wordt, en het gevaar van springen grootendeels wordt weggenomen.

Daarenboven is de goedkoopheid van het toestel eene aanbeveling te meer. Het is merkwaardig dat de eer der uitvinding en der toepassing vrij gelijk verdeeld is tusschen drie mannen: een Engelschman, een Italiaan en een Franschman.

Eene Vrouwelijke Veteraan.

De oudste marketenster van het Fransche leger is voor weinig tijds te Issoudres in den ouderdom van 94 jaren overleden. Thérèse Jourdan, in 1768 te Besançon geboren, huwde in 1783 met Jean Patru, die naderhand Sergeant in de 69ste Brigade werd. Met haar echtgenoot woonde zij de Italiaansche veldtogten van Buonaparte in 1796-97 bij. Daarna ging zij weder naar Egypte en was bij de landing van het leger bij Alexandrië; zij was tegenwoordig bij den slag der Pyramiden en bij de overwinning van Kleber bij de puinhoopen van Heliopolis. Na hare terugkomst vergezelde hij het leger naar Austerlitz, Jena, Eylau, Friedland, op de togten naar de Elbe, den Weichsel en de Niemen. Toen ging zij weder naar Spanje, en van daar terugkomende was zij getuige van de veldslagen van Essling en Wagram. In 1812 volgde zij het Groote Leger naar Rusland, en woonde den dag aan de Moskowa bij; zij verloor daar haar Patru, die bij de bestorming eener redoute sneuvelde. Zij had het geluk met het rampzalige overschot Frankrijk weder te zien en woonde den geheelen veldtogt van 1813 bij; zij was ook in de slagen van Bautzen, Leipzig en Waterloo. Toen het leger later gereorganiseerd werd kwam zij bij het 4de Regiment van linie en ging daarmede naar Spanje in 1823, onder den Hertog van Angoulême. Van 1830 tot 1834 was zij bij het leger in Africa. In 1859 ging zij daar nog eens heen met het dépôt van het 4de en bleef er tot 1860. Met hetzelfde regiment kwam zij te Issoudres; daar werd haar door de officieren een pensioen toegekend, en bleef zij de afgod der soldaten. Voortdurend werd haar nog het gewone ration toegediend, even alsof zij nog bij de troepen behoorde. Tot het laatste oogenblik was zij in het bezit van hare vermogens, en zij is zonder smarten gestorven.

Te Parijs is de volgende anecdote in omloop. Onlangs wendde de keizerlijke prins zich tot zijn vader met verzoek hem omtrent het onderscheid te willen inlichten dat er tusschen de woorden *accident* (een treurig toeval) en *malheur* (ongeluk) bestaat. „Lief kind," antwoordde de keizer, „ik zal u dit door een voorbeeld ophelderen; als eens onze neef prins Napoleon in het water viel, dan zou dit een *accident* zijn, maar als men er hem weder uithaalde, dat zou een *malheur* wezen.

Als tegenhanger mogen de volgende insgelijks circulerende regelen dienen:

l'Oncle et le neveu sont des gloires égales,
Mais ils ont parcouru des chemins inégaux;
Si l'un de l'étranger a pris les c a p i t a l e s,
L'autre de son pays a pris les c a p i t a u x.

De koninkl. Nationale Reddingboot-Maatschappij

Onlangs had de jaarlijksche vergadering van deze zoo uitmuntende instelling te Londen plaats, in welke de Lord Mayor presideerde. Uit het voorgelezen rapport bleek het dat van af het jaar van oprigting der Maatschappij in 1824 tot op het eind van 1861 een getal van 12,272 schipbreukelingen was gered, hetzij door de reddingbooten der Maatschappij of dat zij er belooningen voor had uitgereikt. Gedurende het laatste jaar had de vereeniging uitgegeven 39 zilveren medailles 17 vereerende getuigschriften en £ 1288 aan geldelijke belooningen voor het redden van 416 arme schipbrenkelingen op de Engelsche kusten. Gedurende haar bestaan besteedde de Maatschappij eene som vna £ 57,000 aan reddingbootinrigtingen, reikte zij 82 gouden en 705 zilveren medailles uit, terwijl hare geldelijke uitkeeringen eene som van £ 15,383 uitmaken. (*The Atlas*)

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda doorgezeild.

DATUM		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		NAAR.
Mei	20	Hamburg	Macassar	J. C. F. Behm	Foo-chow	14 April	Londen
″	—	Deensch	Treja	J. P. Sörensen	Croonstad	10 Nov.	Amour
″	—	Portugeesch	Martinhode Melle	A. Andrea	Macao	23 April	Afrika en Lissabon
″	21	Engelsch	Adelicia	Hopwood	Swan Rivier	3 Mei	Shanghae, Pass. Mevr. Hopwood
″	—	Spaansch	Alavesa	M. Dobaran	Cadix	18 Maart	Manila
″	—	Amerikaansch	Tornado	O. R. Muiford	Manila	1 Mei	New-York, met 3 Pass.
″	22	Fransch	Nancy	Gegueaur	Bordeaux	37 Jan.	Saigon
″	—	Engelsch	Petchelee	P. Smith	Londen	14 ″	Singapore
″	—	Amerikaansch	Sprite	E. F. Price	New-York	5 Febr.	Hongkong
″	—	Engelsch	Chaasze	A. Shewan	Liverpool	25 Jan.	″

Aangekomen schepen te Batavia.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN		AGENTEN.
Mei	21	Ned. Indisch	stooms.	Oenarang	S. van Hulstijn	Soerabaija	13 Mei	Landberg, Bezoet de Bie & Co.
″	—	″	schoen.	Chieftain	J. C. Kruijmel	Tanjon Pandang.	17 ″	John Pryce & Co.
″	—	″	brik	Faiddool Ghager	Sech Bocgier	Indramaijo	19 ″	Buijs, Jacobson & Co
″	22	Nederlandsch	bark	Ida Elisabeth	W. Doorn	Soerabaija	12 ″	Metzend., Wilm., Ruijs & Co.
″	23	Ned. Indisch	schoen.	Hongan	Damisa	Samarang	13 ″	Gezagvoerder.

Vertrokken schepen van Batavia.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	NAAR.
Mei	22	Ned. Indisch	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Sam. Soer. en Banjermass.
″	—	″	″	Palembang	H. Kramer	Samarang via Tagal
″	23	Nederlandsch	schip	Jason	J. H. L. v. Bueren	Nederland
″	—	Ned. Indisch	stooms.	Makasser	J. C. Bierings	Padang
″	—	″	″	Palembang Packet	J. F. Scheel	Cheribon en Tagal
″	—	″	bark	Anoear Salim	Sech Hoesin	Cheribon
″	24	″	brik	Boesroel Karim	Said Honaiman	Soerabaija

In lading liggende schepen te Batavia.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	schip	Oranje Nassau	G. Strang van Hees		Landberg, Bezoet de Bie & Co.
″	″	Stad Enschedé	J. W. Retgers	Amsterdam	Paine, Stricker & Co.
Ned. Indisch	″	Hood Hood*	Sech Matraf		Coulster.
″	schoen.	Sala Sala*	Tan Tjoan		″
″	″	Zowan*	Sech Sol		″
″	bark	Joedoel Wadoed*	Said bin Hassan		P. Landberg & Zoon.
″	″	Jenoer*	Said bin Alie		″
″	brik	Faidool Ghaijer*	Salim bin Boegies	Pecalongan	Buijs, Jacobsen & Co.
″	schoen.	Chieftain*	J. C. Kruijmel	Biliton	John Pryce & Co.
Engelsch	bark	Diana*	Kyle		Maclaine, Watson & Co.
″	″	Scotland*			″
″	″	Augusta May*	Charles		Wilson & Co.
″	″	Mary Agnes*	L. Saabye	Soerabaija	Hunter, Houghton & Co.
″	brik	Alfred Ray*	Meades		C. Bahre & G. Kinder.
Deensch	schoen.	Cadovius*	Paulsen		″
Hamb.	bark	Antonia*	Bock		Metzendorff, Wilmans, Ruijs & Co.
Oldenburg	″	Aeolus*	G. Jantzen	Soerabaija	E. Moormann & Co.
Amerikaansch	schip	Sonora*	L. Brown		Dümmler & Co.
″	″	Nestor*	Howes	Boston	″

Aangekomen schepen te Samarang.

DATUM.		VLAG.		NAM. DER SCH.	GEZAGV.	VAN	DATUM.
Mei	9	N. I.	stoomb	Palembang	Kramer	Batavia	7 Mei
″	—	Ned.	bark	Joh. Catharina.	Besseling	Amsterdam.	25 Dec.
″	12	N. I.	schoen.	Hap Eng	Wat Sioe	Riouw	16 April
″	—	″	bark	Ing Hie	Tik An	Grissee	9 Mei
″	—	″	stoomb	Oenarang	van Hu stijn	Batavia	11 ″
″	13	Ned.	bark	Marinus Willem	van Duijn	″	3 ″
″	—	N. I.	schoen.	Mariana	Gouw Ing	Rembang	10 ″
″	14	″	brik	Salim	Said Segaf	Riouw	25 April
″	—	″	″	Tartar	Kiang Kong	Batavia	26 ″
″	—	″	schoen.	Maskoor	Sech Ganam	Cheribon	8 Mei
″	15	″	bark	Goan Lie	Ciok Jet	Rembang	13 ″

Vertrokken schepen van Samarang.

DATUM.		VLAG.		NAM. DER SCH.	GEZAGV.	NAAR
Mei	8	N. I.	bark	Inghoat	Kwee Koha	Riouw
″	10	″	brik	Cheribon Packet	Sjarif Bagaroon.	Poelo Laut
″	—	″	stoomb	Prins van Oranje.	Kuller	Batavia
″	—	″	″	Palembang	Kramer	Soerabaija
″	13	Ned.	schip	Broedertrouw	Rotgans	″
″	14	″	″	Jason	Lamm. v. Bueren	Batavia
″	—	N. I.	schoen.	Fathool Salam	Sjenja	Grissee
″	—	″	stoomb	Oenarang	van Hulstijn	Soerabaija

In lading liggende schepen te Samarang.

VLAG		NAMEN DER SCHEP.	GEZAGV.	BESTEMM.
Ned.	bark	Willem de Zwijger	van den Dries	
″	″	Pollux	Cruijs	
″	″	Henr. Gerardina Susanna	Singhing	Nederland
″	schip	Californie	de Wijn	Nedel. & Soer.
″	bark	Johanna Catharina	Besseling	
″	bark	Marinus Willem	van Duijn	Nederland
Eng.	″	Marinus	James Keenan	

Aangekomen schepen te Soerabaija.

DATUM.		VLAG.		NAM. DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei	8	N. I.	bark	Fathool Moebarak	Moeda	Bali-Ampen.
″	—	Z. M.	stooms.	Soembing. lt. t/z. 1e	kl. Halverhaut.	Kruisende
″	9	Ned.	bark	Graafstroom	de Boer	Batavia
″	—	N. I.	″	Batavia	Nije	Banjermass.
″	—	″	″	Arachman	Mohamat	Pagattan
″	—	″	″	Alnoer	Sech Marzoekie	Batavia
″	11	″	stooms.	Palembang	Kramer	Samarang
″	—	Ned.	bark	Vier Gebroeders	Bunk	″
″	12	N. I.	″	Djelanie	Said Alie	Batavia
″	13	″	stooms.	Menado	Couteron	″
″	—	Ned.	bark	Diana	Teengs	Shulas
″	15	N. I.	stooms.	Oenarang	van Hulstijn	Batavia
″	—	″	″	Ambon	Vogel	Macasser
″	—	″	bark	Abool Haer	Sech Ba-Asin.	″

Vertrokken schepen van Soerabaija.

DATUM.		VLAG.		NAM. DER SCHEPEN	GEZAGV.	NAAR
Mei	10	N. I.	bark	Faidul Moebarak	Noordin	Bima
″	11	Z. M.	stooms.	Soembing. lt. t/z. 1e	kl. Halverhaut.	om de Oost
″	—	Ned.	bark	Triton	Adriaans	Panaroekan
″	—	″	″	Ida Elisabeth	Doorn	Batavia
″	—	″	″	India Packet	Diepering	Panaroekan
″	13	N. I.	″	Arief Banjasmaas	Moh. Arip	Passeer
″	14	Z. M.	stooms.	Suriname... lt. t/z.	1e kl. Abresch	Grissee
″	—	N. I.	bark	Vernon	Ehrencron	″
″	—	″	″	Anis Balgair	Sech Soenkar.	Sumanap
″	—	″	″	Orestes	Io Agouw	Samarang
″	15	″	stooms.	Palembang	Kramer	″
″	—	″	″	Menado	Couteron	Molukkos
″	—	″	bark	Ing Thaij Goan	Ko Lamhaij	Samarang

In lading liggende schepen te Soerabaija.

VLAG.		NAM. DER SCHEPEN	GEZAGV.	BESTEMM.
Nederlandsch	bark	Leonidas	Jewell	Australie
″	″	Joan Kemper	Salm	″
″	″	Acadia	Greefkes	Amoy
″	″	Maria	van Wulven	Nederland
″	″	Wilhelmina	Koster	Amoy
″	″	Sicilie	Schol	
″	″	Maria Catharina	de Bos	Amsterdam
″	″	Mentor	Duinker	″
″	″	Postillon	v. Someren Greve	
″	″	Christ. en Jeannette	Rademaker	Amsterdam
″	″	Graafstroom	de Boer	Amoy
″	″	Soerabaija Packet.	Olivier	Amsterdam

Aangekomen.

AMBOINA. 2 April Ned. Ind. stooms. *Menado*, Couteron, v. Ternate.— 8 do. schoen. *Maria*, Scharff, v. Banda.— 15 Gouv. stooms. *Telegraaf*, du Pon, v. Saparoea.— 23 Z. M. do. *Citadel van Antwerpen*, Kapt. Luit. t/z. Mossel, v. Amobaij.— 24 Ned. Ind. schoen. *Carolina*, Huivelman, v. Ceram.— 30 do. stooms. *Ambon*, Vogel, v. Banda.

WIJNKOOPBAAI. 13 Mei Ned. schip *Willem Kroonprins der Nederlanden*, de Bourghelles Zetteler. v. Batavia.

CHERIBON. 17 Mei N. I. bark *Inggoan* Lim Tiksoeij v. Batavia.

INDRAMAIJO. 15 Mei N. I. brik *Faidul Gaer*, Sech Borgies, v. Cheribon.

TAGAL. 13. Mei N. 1. bark *Sara Eleonora*, Reisiger, v. Samarang,

PEKALONGAN. 17 Mei N. I. schoener *Bientang Barat*, Kliboe v. Samarang.

GRISSEE. 13 Mei N. I. brik *L'Esperance*, Paulus v. Bandjermasing. — 14 do. bark *Ansin Balgair*, Sech Soenkar v. Soerabaija.

SUMANAP. 10 Mei N. I. bark *Waterloo*, Paulino v. Tjilatjap.

PROBOLINGO. 13 Mei Ned. fregat *Wassenaar*, Hofstee. v. Batavia.

MUNTOK. 1 Mei N. I. stoomb. *Padang*, Guijot v. Singapore. — 3 N. I. do. *Koningen d. Nederlanden*, Lewis v. Batavia.— 4 N. I. bark *Esperance*, Tjoa Tianghaij. v. do.— 7 Gouv. stoomb. *Bronbeek*, van der Leuw v. Marawang. 10 N. I. bark *King Hingsin*, Tjia Ingtjon, v. Batavia. — 13 N. I. schoen. *Almas*, Koe Soengloag v. Singapore.

SAMBAS. 1 April Z. M. stooms. *De Berkel*, lt. t/z. 1e kl. Bunnik, v. de. Zuid.

MAKASSER. 15 April N. I. stoomb. *Menado*, Couteron, v. Koepang.— 16 Z. M. st. *Het Loo*, kommd. Erdbrink, v. Sindjaij.— 17 N. I. stoomb. *Ambon*, Vogel, v. Soerabaija.— 20 do. bark *Abool Hair*, Sech Abdullah, n. Kaij. — 22 do. brik *Kim Hokkim*, Tjoa Thing, v. Ampennan.— 23 do. bark *Snuffelaar*, Oea Raga, v. Serang.— 25 Z. M. st. *Phoenix*, kommd. Nierstrasz, v. Macasser. — 27 do. do. *Madura*, Phaff, v. Koeti. — 28 do. bark *Tjien Sing*, Kwee Soeijang, v. Atapoepoe.

Vertrokken.

AMBOINA. 1 April Ned. Ind. brik *Alida Maria*, v. der Beek, n. Banda.— 3 do. stooms. *Menado*, Couteron, n. do.— 4 do. brik *Fathool Main*, Sech Bawadie, n. do.— 13 Z. M. stooms. *Citadel van Antwerpen*, Kapt. Luit. t/z. Mossel, n. do.; Ned. Ind. schoen. *Maria*, Scharff, v. do.; Gouv. st. *Telegraaf*, du Pon, n. Saparoea; Ned. Ind. bark *Pictura*, n. Leonhardt n. do.

CHERIBON. 16 Mei N. I. schoen. *Fatahoel Moolook*, Abdul Bahiem, n. Samarang.

INDRAMAIJOE. 16 Mei Amer. bark *Nestor*, Howes, n. Batavia.

TAGAL. 15 Mei N. I. bark *Sara Eleonora*, Reisiger n. Samarang.— 17 N. I. do. *Atiat Toolbarie*, Said Alijdroos, v. Grissee.

GRISSEE. 15 Mei N. I. bark *Dennok Bientang Toedjoe*, Lanang v. Samarang; N. I. do. *Srie Cheribon*, I. Engtjee n. Samarang.

SUMANAP. 10 N. I. schoen. *IJoeserin*, Said Aijldroos, n. Bali.

PROBOLINGO. 13 Mei Ned. bark *Minister Thorbecke*, van Duijn, Nederl. via *Tjilatjap*.

MUNTOK. 1 Mei N. I, stoomb. *Padang*, Guijot, v. Batavia.— N. I. do. *Koningin der Nederlanden*, Lewis n. Singapore—. 4 Gouv. do. *Bronbeek*. van der Leeuw n. Marawang.— 5 N. I. bark *Esperanza* Tjoa Tiangbaij n. Riouw. 13 Gouv. stoomb. *Bronbeek*, van der Leeuw, n. Toboali.— 14 N. I bark *King Hingsiu*, Tjoa Ingtjoan, n. Palembang.

SAMBAS. 29 April Z. M. stooms. *De Berkel*, luit t/z 1e kl. Bunnik koerstell. om de Zuid

MAKASSER. 15 April Hamb. bark *Kingmann*, Meier, n. Macao; Amer. do. *John Billij*, Kude, n. Shanghaij. — 16 N. I. stoomb. *Menado*, Couteron, n. Soer. — 17 do. bark *Coornea*, Kamalodin, n. Passir; do. do. *Acsach*, Moht. Taga, n. Koetie. — 20 do. stoomb. *Ambon*, Vogel, n. Timor.— 21 do. schoen. *Harriët*, Hausing. n. Boeloengan. — 25 do. brik *Antonetta*, van Hartrop, n. Brouw. — 21 do. Z. M. st. *Etna*, kommd. Palm, om de noord. — 2 Mei N. I. brik *Kim Hiapkie*, Tjoa Thing, n. Amboina.— 5 do. bark *Tjin Sing*, Tjoa Thing, n. Koeaeij. — 7 Z. M. st. *Madura*, Phaff, n. Koetie.

Bevrachting Nederl. Handelmaatschappij.

De N. H. M. heeft voor de Sleephelling met machines, bestemd naar Decima, in het vorig nummer vermeld, aangenomen, het schip Copernicur, kapt. Algra, tot de ingeschreven vracht van *f* 14890.

De N. H. M. heeft aanbieding van scheepsgelenheid gevraagd tot overvoer naar Batavia van 2 detachementen militairen, elk van 150 man, en 8 kajuitspassagiers, te embarkeren in de laatste helft van April. Aanbiedingen 11 April.

De N. H. M. heeft tegen 10 April, voor de gewone beurtbevrachting van Java en Sumatra naar Nederland, aanbieding van schepen gevraagd, laatstelijk voor dezelve bevracht binnengekomen vóór of op ultimo Febr. 1862 en van nieuwe vóór of op Dec. 1861 te water gelaten.

De schepen, welke regtstreeks uit Nederland naar Java vertrekken, moeten 10 Mei zeilklaar kunnen liggen; die welke op vooruitreis zijn, moeten 10 September e. k. te Batavia ter beschikking van de Factory der N. H. M. gesteld worden.

Voorts op de bekende conditiën en vracht.

Geveilde schepen en scheepsparten.

1862.		Gebouwd Anno:	Gem. Lasten.		
	Te Amsterdam.				
24 Maart.	Prins Maurits.— Bart	1841	485	*f* 30000	opg.
″ ″	1/32 Staatsraad van Ewijck.— de Winter	1856	396	″ 2300	verk.
″ ″	4 Aand. elk *f* 250, Sleep-Stoomb. Nieuwediep.			99½ 101¼%	″
″ ″	1 ″ à *f* 500, Sleep-Stoomb. N. H. Kanaal			78½ ″	″
″ ″	4 Uitgeloten Bewijzen van Aandeel elk 1/600, Sleep-Stoomboot Nieuwediep			*f* 55	″
	Te Rotterdam.				
1 April.	Rhijnvis Feith.— Lammers	1857	179	*f* 18600	″ aan eene Reederij te Maassluis.

SCHEPEN UIT DE HAND VERKOCHT.

	Gebouwd.	Gem. lasten.
Welvaart.— Mooi	1844	312

aan eene Noordsche reederij, voor *f* 28000.

HANDELSBERIGTEN.
TE AMSTERDAM EN ROTTERDAM.

VAN 25 MAART TOT 8 APRIL 1862.

Slot.

SPECERIJEN. Zonder handel. Alleen Noten No. 2, iets meer gevraagd. De onverkochte voorr. bij de N.H.M. bedroeg op 1 April van dit en de vier voorgaande jaren.

	Noten.		Foelie.		Nagelen.		Kaneel.	
1862.	2062	Vaten.	715	Vaten.	400	Vaten.	1540	Frad.
1861.	1704	″	477	″	782	″	2311	″
1860.	1474	″	490	″	390	″	2306	″
1859.	1225	″	231	″	—	″	2707	″
1859.	977	″	291	″	1070	″	1680	″

Van witte Peper werden 25 bn. oude kwaliteit bij inschrijving tot ferme prijzen verkocht.

VERFWAREN. Indigo. Bij zeer vaste stemming waren de afdoeningen echter beperkt, doch zijn bij paticuliren weder ca. 100 kn. Java aangevoerd, die spoedig aan de markt zullen komen.

De in veiling aangekondigde hoeveelheid bestaat uit.

				tegen		
952	heele	Kisten	(1903 Picols)			
1653	″	″	(3305 ″)	in het	Voorjaar	1861.
1800	″	″	(3599 ″)	″	″	1860.
1843	″	″	(3686 ″)	″	″	1859.
1735	″	″	(3650 ″)	″	″	1858.
1905	″	″	(3801 ″)	″	″	1857.
1184	″	″	(2357 ″)	″	″	1856.
1283	″	″	(2572 ″)	″	″	1855.
2323	″	″	(4525 ″)	″	″	1854.
1000	″	″	(2050 ″)	″	″	1853.

Sedert de laatste veiling was de handel van grooten omvang en vonden de belangrijke aanvoeren bij partic. en bijna alles wat uit de veilingen afkomstig was tot veel verhoogde prijzen coulant nemers, zoodat de voorr. thans bijna geheel is opgeruimd. De levendigste handel had plaats in de maanden Nov. en December, algemeen werd 35 à 40 cts. boven de Octoberprijzen besteed, in enkele gevallen werd ook 50 en zelfs 60 cts. bedongen. De stemming bleef ook na dien tijd gunstig, doch de vraag was niet zoo levendig en de sedert Januarij aangevoerde partijen werden wel zeer coulant maar toch tot iets matiger prijzen afgedaan. In de laatste weken was de handel vrij geregeld, maar niet van grooten omvang Op den vermoedelijken loop der prijzen zal de houding van de Engelsche markt voornamelijk van invloed zijn, doch moet niet uit het oog verloren worden dat over het algemeen de Java Indigo nog tot matiger prijzen te koop is dan de Bengaal, vooral wat de betere kwaliteiten betreft en, zonder hieruit de mogelijkheid van eenige verdere rijzing af te leiden, gelooft men te mogen aannemen, dat de prijzen althans geene verlaging zullen ondergaan, De afloop zal overigens veel af hangen van de meer of minder levendige kooplust, en tegenover de zeer kleine hoeveelheid, die geveild zal worden, verwacht men veel vraag, want de voorraad is overal zeer onbelangrijk en op vele plaatsen geheel verwerkt.

Door partic. zullen op 1 Mei te Amst. geveild worden: 391 kn. Java Indigo, op N.H.M. veiling-conditein, met ½ % inkoop-courtage.

Deze 391 kn. bestaan voor het grootste gedeelte uit de beste merken, die de particuliere cultuur oplevert, en zoo als uit de bovenstaande opgave blijkt, komen daaronder vele zachte fijne Indigo's voor. Zoo als boven is medegedeeld, zijn de fijnere soorten in de Maatschappij-Veilingen op 30 April en 2 Mei zeer schaarsch voorhanden en voorziet deze veiling alzoo eenigermate in dat te kort.

Cochenille is ten gevolge van de betere stemming op de Engelsche markt meer gevraagd, doch hadden nog geene belangrijke afdoeningen plaats.

Sapanhout is tot de prijzen der notering bij kleine partijen vrij coulant te verkoopen.

Kadranghout. Verschillende partijtjes zijn aangevoerd, doch is de kooplust beperkt.

Kurkuma geheel zonder handel.

O. I. Salpeter. Onveranderd.

WOL. De N.H.M. heeft geannonceerd dat hare volgende veiling op 28 en 29 April e. k. zal plaats hebben en bestaan uit: 1798 bn. Kaap Wol.

Particulieren zullen alsdan mede veilen: 512 bn. Kaap, 71 do. Australische en 23 bn. Bombay Wol.

DROOGERIJEN. In afwachting der N.H.M. veiling op 10 April blijven Camphor, Cassia Vera, Gum Damar. Gum Elastiek, Gutta Percha en Sago nominaal en zal de waarde dezer artikelen alsdan blijken. Overigens zeer stil en geene beduidende afdoeningen of veranderingen zijn te vermelden.

Terra Japonica te Rott. tot *f* 10½ te plaatsen.

Ook in Bindrotting en Paardmoerschelpen is geen belangrijke handel te verwachten vóór de veiling der N.H.M. op 25 April.

Zie hier de afloop der op 24 Maart door Particulieren te Rott. gehouden veiling.

58 Vn., 6 kn. en 1 Vat Gom Copal (Benguela) netto ca. 6000 Ko. mooi blank. } gedeeltelijk verk. à 75 cs.

30 Bn. Cubeben, netto ca. 1000 Ko. doorloopend meer of min beslagen en stelig. verk. à 53 cs.

10 Kn. Arrowrood, netto ca. 600 ko.

O. Ind. iets geel opgeh. à 20 cs.

250 Pn. Cassia Vera, netto ca. 7000 ko.

Waarvan:

200 Pn. grijs goed en krachtig v. smaak }
60 ″ geel met bijsmaak } opgehouden 16 à 20 cs.

en 123 kn. Staranijs, gedeeltelijk à 44 cs. verkocht en gedeeltelijk opgehouden tot 46 cs.

Door de N.H.M. zijn te Amst. tegen 25 April in veiling aangeslagen.

119,900 Stuks Paardmoerschelpen, ca. 59,000 ko. van Macasser pr. Maria Magdalena aangevoerd. Deze partij is aldus gesorteerd.

78,818 Stuks, ca. 49,500 ko., ongeveer 5/8 groote en 3/8 middensoort, waarvan ca. 4/5 gezond en 1/5 meer of minder gestoken, defect, of met een geelen rand.

41,082 Stuks, ca. 9,500 ko., kleine soort, over het geheel gezond, ongeveer 1/4 met geelen rand.

De groote en middel zijn getaxeerd 75 à 78 cs. en de kleine 78 à 80 cs.

Op dienzelfden dag zullen door de N.H.M. nog te Amst. verkocht worden: 185,760 Bossen Bindrotting (ca. 9797 pic.) waarvan.

79,160	Bos	ca.	3310	pic.	Banjermassing,	tax.	*f*	10	à	13.—
28,862	″	″	1205	″	Koetie,	″	″	5	″	7.—
33,500	″	″	2884	″	Padang,	″	″	9	″	11.—
44,238	″	″	2398	″	divers	″	″	—	″	—.—

benevens.

Ca. 2200 Malacca Stokken, meerendeels blank en gezond; middenschot: 60 à 90 en dik: 2 à 3 Ned. Duimen; taxatie *f* 9 à 10 pr. 100 stuks.

en 432 Stukken, ca. 100 pic. Amboina Wortelhout.

Ten opzigte van de Bindrotting geeft de N.H.M. de verzekering dat zij vóór 1 Julij e. k. geene andere partijen aan de markt zal brengen.

In de 13 voorgaande jaren werden door de N.H.M. in hare voorjaarsveilingen de volgende hoeveelheden Bindrotting aan de markt gebragt en daarvoor de daarbij gevoegde prijzen bedongen.

1861.	140,002	Bossen,	van	*f*	5.50	à	*f*	13.70	dooréén	*f*	8.—.
1860.	218,966	″	″	″	7.20	″	″	15.30	″	″	11.—.
1859.	196,869	″	″	″	9.—	″	″	17.40	″	″	13.—.
1858.	157,292	″	″	″	11.70	″	″	20.10	″	″	15.25.
1857.	173,614	″	″	″	9.60	″	″	18.60	″	″	14.84.
1856.	175,488	″	″	″	8.20	″	″	13.10	″	″	10.50.
1955.	112,821	″	″	″	7.—	″	″	11.60	″	″	8.42.
1854.	104,399	″	″	″	7.10	″	″	13.20	″	″	8.85.
1853.	89,897	″	″	″	7.90	″	″	11.10	″	″	8.90.
1852.	135,805	″	″	″	8.20	″	″	11.—	″	″	9.42.
1851.	80,375	″	″	″	8.10	″	″	10.—	″	″	9.20.
1850.	136,510	″	″	″	7.90	″	″	9.50	″	″	8.12.
1849.	72,304	″	″	″	6.30	″	″	8.10	″	″	7.70.

ARAK. Bij inschrijving werden te Amst. toegewezen: 40 legg. ex Wilhelmina Lucia en 50 do. ex Hussar, tot geheim gebleven prijzen, terwijl 50 en 60 legg. ex Wilhelmina Lucia mede aangeboden niet gegund werden.

De stemming voor dit artikel is iets flaauwer.

Te Batavia, den 22 Mei 1862.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN. VAN	PRIJZEN. TOT	AANMERKINGEN.
Arak Batavia ... Per legg.	55.—	62.—	met afdoeningen.
Cassia Vera	55.—	....	niet aan de markt.
Cochenille	....	....	Idem.
Cubeben	....	....	Idem.
Foelie No. 1 Benkoelsche	....	40.—	met meer vraag.
Gom Elastiek ... Per pic.	88.—	90.—	besteed.
″ Benzoin	22.—	22.75	verkoopen.
″ Dammar ... Per pic.	21.50	22.—	″
Gutta Percha	....	....	niets op de plaats.
Huiden, Koe	3.—	3.50	zonder vraag.
″ Buffel ... Per stuk.	3.—	5.—	naar kwaliteit.
Indigo	5.—	....	voor 1e kwaliteit te Sam. met goede vraag.
Japan Boomwas	35.—	....	afgedaan.
Kampher. Japan per Balie	....	....	niet voorhanden.
Klapper Olie	22.—	28.—	verk. voor cons.
Koffij, Java	38.50	38.75	met afdoeningen.
″ Padang	....	....	zonder voorraad.
Koper, Japansch	....	....	″
Kruidnagelen ... Per pic.	46.—	....	zonder voorraad.
Notenmuscaat No. 1	60.—	70.—	met koopers.
Peper, zwarte	16.—	17.—	gewild.
″ witte	....	36.—	met verkoopen.
Rotting, Banjermassing	8.—	9.—	gewild.
″ Padang	....	6.50	met verkoopen.
Rijst, Indramaijoe met zakken	235.25	....	afgedaan.
″ Witte Batavia 1e kwalit.	185.—	....	geringe voorraad.
″ ″ ″ 2e ″	150.—	165.—	levendige vraag.
″ Carga	130.—	135.—	verkoopen.
″ Padang	170.—	200.—	″
Sandelhout	7.—	....	zonder voorraad.
Sapanhout Manila in Enterp.	3.—	....	nominaal.
″ Bima ... Per pic.	3 12	....	″
Suiker No. 16	15.25	15.75	afgedaan.
Tabakbladeren	....	....	niet aan de markt.
Tamarinde	6.—	....	geen omzettingen.
Was	190.—	....	grif te verkoopen.
Tin, Billiton	....	....	niet voorhanden.

Wisselkoers.

Op Holland 6/m. dato 99¼% à 99½% bij partikulieren, moeijelijk verkrijgbaar
″ ″ ″ ″ 99% ″ het Gouvernement.
″ Londen ″ Zigt 11.85 per £ afgedaan.
″ China *f* 2.72 per dollar nominaal.
″ Singapore *f* 2.77½ per dollar verkoopen.
″ Calcutta *f* 122 per 100 Cs. Rs.
″ Spetien. Sovereins *f* 12,85.
Ducaten *f* 6.90 oude.
f 5.75 nieuwe.
″ Mex. Dollars *f* 2,75.

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA.

VAN DEN 13 TOT 19 MEI 1862.

Aanvoer.

Van Boston per Amr. schip *Sonora*, gez. Brown, agt. Dümmler en co.

1200 vn. meel, 1400/12⅛ do. vleesch, 20 hammen, 40/2 do. erwten. 200 do. brood, 50 kn. beschuit, 53 do. klokken, 19 coll. lampen, 100 do. provisien, 26 do. meubelen, 6 kookfornuizen, 24 kinderwagentjes, 2 kn. kramerijen, 100 do. olie, 5 do. schrijf behoeften, 12 rijtuigen, 1 kt. gereedschappen, 306 kn. stoelen, 100 vn. harst, 600 vn. appelen, 50 vs. boter, 1850 planken, 600 ton ijs, *Dümmler en co.*

Uitvoer.

Naar Soerabaija per Ned. bark *Cornelis Wernard Eduard*, gez. Bakker, agt. Metzendorff, Wilmans, Ruys, en co.

De aan boord gebleven lading van Nederland.

10 kn. likeuren, uit entrep., 100 do. vensterglas, *Metzendorff, Willmans, Ruijs en co.*

Naar Nederland via Samarang per Ned. bark *Maria Agnes*, gez. van Deursem, agt. E. Moormann en co.

De aan boord gebleven lading van Nederland.

1866 stav. ijzer, 53 coll. manufact., 175 vn. meel, *E. Moormann en co.*
2522 blokk. zink, *Enthoven en co.*
2060 blokk. zink, *Andreas en co.*

Voor Nederland.

500 pic. tin, *N. H. M.*

Naar Nederland via Soerabaija per Ned. schip *Johannes Lodewijk*, gez. van de Waal, agt. Cezard en co.

40 pic. rotting, 450 do. tin, 2996 do. koffij, *N. H. M.*

Voor Soerabaija.

40/m goenizakken, *N. H. M.*

1 kt. laken, lederwerk, enz. 5 kn. glaswerk, 2 do. hoeden, 2 do. papier, 1 pak ijzerwerk, 10 kn. aardewerk, 28 do. josteks, 6 do. eetwaren, 1 vt. pleetwerk, 1 kt. diversen, 80 kn. cognac, 2 do. kramerijen, 2 do. modewaren, 1 do. hoeden en petten, 2 do. strooboeden, 3 do. parfumerien, 5 do. kaarsen, 28 do. provisen, 11 bn. garen, uit entrep., 50 kn. wijn, 2 do. coiffures, *Gumprich en Strauss.*

25 bn. rood garen, uit entrep., *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
49 kn. champagne, *Overhand.*
2811 stav. en 1793 do. bossen ijzer, *E. Moormann en co.*
56 coll. diversen, *Aan boord gebleven lading van Nederland.*

Van elk in deze Courant voorkomend artikel, dat geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet

H. M. VAN DORP.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP, TE BATAVIA.